Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Տ. ԳԱՅԱՃԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր:

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افكار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته در
صاحب امتیازی : اوهانس قیه
اداره خانه‌سی : باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ.
Մէկ անգամէն աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ:

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

"ՖԷՄԻՆԻԶՄ„Ը ՄԵՐ ՄԷՋ?

Գաւառացիները՝ անկեղծ վշտակրութեան զգացումով մը՝ կը բարկանան որ՝ մայրաքաղաքի ժողովուրդը իրենց խըմպըլ կ'ըսէ:

Այս որակումը յանկերգ մը եղած է մայրաքաղաքի ժողովուրդին բերնին մէջ՝ որ իրաւացի կամ անիրաւ ամէն պատեհութեամբ, ամէ՛ն առիթը գտած ատեն, այդ պարսաւանքը կը շաչեցնէ գաւառացիին երեսին, վրէժխնդիր գոհունակութեան կուշտ շեշտով մը:

Միւս կողմէ, տրիկա գանգատի յաւիտենական առիթ մը եղած է գաւառացիին համար, որ չուզեր երբեք մարսել իր կրեսին նետուած կշտամբանքի այդ բիրտ ձեւը, ինչ որ իր կարգին մեծ կամ պզտիկ հպարտութիւններ կը սնուցանէ իր հոգիին խորը:

Անարդար է գաւառացիին ճակտին դրոշմուած գնահատումի այս պիտակը, որ խարանի մը պէս զետեղուած է անոր էութեանը վրայ, այն աստիճան խոր կերպով արմատաւորուած, որ գաւառացին երբ կը ծնի, զայն իր վրայ դրոշմուած կը գտնէ արդէն, անով կը մեծնայ, անով կը ծերանայ, անով կը մեռնի. — խըմպը՛լը...:

Անարդար է այդ որակումը, և անոր նսեմագործումը մեծ սխալ մը, որ գործուած է քաղաքացի ժողովուրդին կողմէ, — որովհետեւ, գաւառացին, իր արտաքինով ու բարքի ձեւերովը որչափ ալ բիրտ ու անտաշ, մարմնաւորումն է սաճիւն հոգեկան բարձրութեան մը և նկարագրի ազնուութեան մը, որ երբեք ներելի չի դարձներ իրեն սեփականելու այդ վիրաւորիչ որակումը, որ գուցէ զայն գործածողներէն շատերուն համար չա՛տ յարմար ըլլայ:

Գաւառացին, մաքուր ու ազնիւ հոգիով մարդու այն տիպարն է, որուն առջեւ շատե՛ր պէտք է յարգական ակնածանքի պարտաւորութիւն մը զգան:

Գաւառացին իր անհեթեթ արտաքինին և բարքի ու նիստուկացի կոպիտ ձեւերուն մէջ ծրարուած այն հոգին է, որ ամէնէն ազնիւ հատուածը կը կազմէ մեր համայնքին ամբողջութեան:

Բոլոր ասոնցմէ դուրս սակայն, գաւառացի ժողովուրդը իր մէջ կը պահէ դասակարգ մը, որուն համար առաւել քան երբեք ստեղծագործուած է խըմպըլ որակումը, և զոր յատկանշելու համար լաւագոյն տիտղոս մը անկարելի է գտնել:

Այդ դասակարգին պատկանող մարդիկը՝ նշանաւոր գլուխ-գործոցներ են այն տեսակ յատկութեանց, զորս թարգմանելու համար «խըմպըլ» որակումը պատշաճագոյն պատիւը կը դառնայ և քիչ կուգայ իսկ:

Ասոնք՝ անհեթեթութեան և ճշմարիտ խըմպըլիւթեան կարգէն ունին գործեր՝ որոնք կրնան աշխարհի ամէնէն անբան արարածի մը գործը անգամ անշքացնել:

Վերջապէս ատոնք մարդիկ են՝ որոնք — ճշմարիտ ցաւ մըն է հաստատել ասիկա — կրնան աշխարհի վրայ ամենանշանաւոր [illegible] քար հանել:

Այդ դասակարգին գլուխ-գործոց նմոյշներէն մէկուն սխրալի մէկ գործն է որ պիտի պատմեմ հիմա հոս, ցոյց տալու համար թէ, երբեմն այդ մարդիկ իրենց խըմպըլի ձիրքերը մինչեւ ու՛ր կրնան հասցնել, և որովհետեւ այդ անման գործին մէջ կը խտանայ ամբողջ խօսուն հոգեբանութիւնը այն ըմբռնումին, որ ամուսնութեան մասին կը տիրէ մեր ժողովուրդին շատ մը դասակարգերուն մէջ:

×

Ներկայացնելու համար գործին հերոսը, նախ կը թոյլատրեմ ձեզի երեւակայել ամենակատարեալ մարմնացումը գաւառացիի այն դիփին, զոր խըմպըլ կը կոչէք, օժտուած վաթսուն տարիքի բեռի մը և մարմնական անհաճոյ երեւոյթի մը նշանաւոր կատարելութիւններով:

Այս մարդուկը օրին մէկը գործով Պոլիս կ'իյնայ: Բաւական ատեն ապուշ ու զարմացական աչքեր բանալէ ետքը մայրաքաղաքի կեանքին, օր մը, ինչպէս կ'ըլլայ, գաղափարը կը ծնի իր կլորիկ ուղեղին մէջ՝ ամուսնանալու, Պոլսեցի նոնոշիկ աղջկան մը հետ: Տեսնելով քաղաքացի աղջիկներու վառվռուն ու եռեւեփ կեանքը, և ազդուելով անոնց այրող աչքերուն մոգականութենէն, կ'երեւայ թէ յանկարծ բան մը կը խլրտի ներսը ծերուկ ամուրիին, որուն կինը կորսնցնելը բաւական ատեն կ'ընէր, և որ ապահովաբար, մենաւորութեան իր բոլոր օրերուն մէջ, ծառաբար խստամբեր ծոմապահութիւն մը ունենալէ տարբեր բան չէր կրցած ընել:

Կը ծնի գաղափարը մարդուկին խըլնձոր ուղեղին մէջ, և օ՛ր օրի ուժովնալ կը սկսի: Ան կը սկսի տոչորուիլ մտածումովը քաղաքացի կլոր, լեցունիկէկ ու կարմրայտ աղջկան մը, և գիշերները քունը կը փախցնէ նորընծայ խեղճ տարփաւորը:

Ըղձանքը այն աստիճան կը սաստկանայ ներսը որ, անմիջապէս անոր գոհացում տալու միջոցները ձեռք կ'առնէ, աղջիկ մը գտնելու համար՝ իրեն կնութեան:

Կը գտնէ, մէկու մը յանձնարարութեամբ, տասնըութը քսան տարու աղջիկ մը, իր ուզածին պէս, լեցունիկէկ, կլոր մլոր և բաղձացածէ՛ն ալ աւելի կարմրայտ:

Կիրակի մը, կ'ածիլուի, ֆէսը կը կաղապարէ, և հովանոցը թեւը զարնելով, կ'ելլայ աղջիկ-տեսի կ'երթայ ծերունի թեկնածուն, չէնքի մը աղուէս կրող և Ցիսուսի սիրական անբանին պէս, քալելո՛վ մինչեւ դուռը իր ապագայ նշանածին, ինչ որ մէկ քանի հազար ոսկի դիզելու համար ապրած էր այդչափ, և որուն համար էր որ իրեն թոռը համարուելիք աղջիկ մը կնութեան կը տրամադրէին իրեն մարդիկ՝ որոնց համար աղջիկ կարգելը աւանակ մը ծախելու պէս բան մըն է:

Կ'երթայ աղջիկ-տեսի, երեք չորս ժամ կը նստի, անուշ կ'ուտէ, օշարակ կը խմէ, գաւաթներով սուրճ կը սպառէ, «ինչպէս էք» հարցուած ատեն՝ «օրհնեալ է Աստուած» կը պատասխանէ, տուփ մը սիկառ կը հատցնէ, ամէն մարդ յօրանջել կը սկսի, և սակայն, փեսացուն տեղէ՛ն չի շարժիր, կուշտ ու կուռ դիտելով, զննելով, խուզարկելով իր ապագայ հարսնցուն, խորհրդածելով անոր գեղեցկութեան և զանազան ձիրքերուն վրայ, շողիքնե՛րը վազցնելով:

Վերջապէս որոշումը կուտայ, կը հաւնի աղջիկը, և լռութիւնը խզելով, մեծ բացագանչութեամբ մը, որ ամբողջ ներկաները կը վախցնէ յանկարծ.

—Այո՛, — կը ձայնէ աղջկանը ներկայութեան, — որոշումս տուի, հաւընեցայ, պիտի առնեմ ձեր աղջիկը...

Սակայն, մտատանջութիւն մը փարատելու համար.

—Ըմմա ձեզի բան մը ըսեմ, — կը յարէ մեծագոչ, — զաննը կ'անիմ ուր աս աղջկան երեսը պոյալու է, ի՛նչչափ կարմիր է:

Ու տեղէն ելլելով, ծոցի գրպանէն կը հանէ սաւանի չափ խոշոր, բեռնակիրի ամբարտաւան թաշկինակը ու ծայրը թուքովը թրջելով, կը մօտենայ աղջկանը երեսը քննելու, իր վաւաշոտ ծերունիի զազիր թուքովը շփելով անոր այտերը:

Ներկաները կը սահմռկին, շրթունք կը խածնեն, աղջիկէն աւելի կը կարմրին, բայց մարդուկը գործը կը տեսնէ: Բարեբաղդաբար ներկը խամ չէ եղեր, ու իր գոյնը չի տար անշնորհք փեսացուին պիղծ մատներուն:

Սիկառ մըն ալ կը քաշէ, ու.

—Ես ձեզի լուր կը խաւրիմ, ըսելով, կը մեկնի:

Դուրս ելլալէ ետքը սակայն, միտքը կուգայ խաբած թեկնածուին որ, այդ ամուսնութիւնը իրեն համար չէ՛, քանի որ իր հարսնցուէն խոշոր աղջիկ ունէր «երկիր»ը:

×

Ձեզ հաւատար, վստահ եմ, հաւատարմութեամբը պատմութեան: Աւելի աղէկ սակայն, որովհետեւ այդ թերահաւատութիւնը իսկ աստիճան մը աւելի կը զօրացնէ ահարկու հանգամանքը այն անհաւատալի և եզական կերպով խըմպլական արարքին, որ ցաւագին իրականութիւն մըն է:

Այս անցքը, որ շատ համեստ մէկ ուրուագիծն է դեռ մեր մէջ տիրող ամուսնական կազմակերպութեան ձեւերուն, պարզապէս յուսահատական է, իր այն խորշելի անհեթեթութեամբը, որով կեանքին վերջին օրերը հոլովող նմուշ մը՛ւ խըմպըլ մը կը յաջողի, դրամին զօրութիւնովը, իր աղջիկ զաւկին տարիքը ունեցող ծաղկատի աղջկան մը էրիկը ըլլալու թեկնածութեան ընդունուիլ, ինչպէս, միւս կողմէ, իր այն ա՛լ աւելի զայրացուցիչ բնոյթովը, որով ծնողքներ ոճրական հրէշութիւնը կ'ունենան՝ նախ համակերպելու որ ամուսնացու այդ տեսակ ընտրելիի մը տրամադրուի իրենց աղջիկը, յետոյ այդ նպատակով ներկայանայ անոր, ցուցադրութեան հանուած ապրանքի մը պէս իր հասակը և ձեւը ցուցնէ, վերջ ի վերջոյ ներկին խամը խասը ստուգելու համար, իր երեսը ենթարկելով պիղծ զննութեանը անճոռնի ծերուկի մը մատներուն:

Երբ ամուսնական գործերու մէջ կատարուող այսօրինակ անբանութիւններու համար, ամէն օր, ամէն կողմէ բողոքի աղաղակներ կը հնչեն, պէտք էր ա՛լ դադրէին տեղի ունենալէ տխմարութեանց գոնէ այս տեսակները:

Ե՛րբ պիտի բացուի արդեօք ականջը մարդոց այդ տեսակներուն՝ զարնուած ա՛յնչափ ուժգին եղանակներու ձայնին:

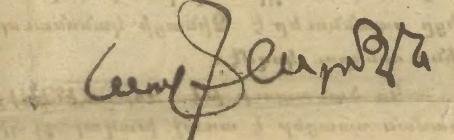

Պարզ Խօսքեր

[illegible]

Այս երեքշաբթի օր մեր Եկեղեցին փառաւորեց Գայիանեան կոյսերուն յիշատակը: Ծանօթ ուսուցիչ մը այս առթիւ կը հարցնէ մեզ որ մեր մանկապարտէզներու վարիչներէն ո՞վ միտքէն անցուց այն օր մասնաւոր պատարագ մը, հոգեհանգիստ մը կատարել տալ Տիկին Գայիանէ Մատակեանցի համար որ Ֆրէօպէլի մանկավարժական դրութիւնը մեր մէջ տարածող, ընդհանրացնող առաջին ուսուցչուհին եղաւ: Կամ գէթ ո՞վ մտքէն անցուց մանկապարտէզի սաներները եկեղեցի տանիլ և «Հայր մեր» մը ըսել տալ, երախտագիտութեան բառ մը, շնորհակալութիւն մը մրմնջել տալ ի յիշատակ այն կնոջ, որուն սիրտը մանուկներու համար բաբախեց: Հանգուցեալ Տիկինը կրնար թերութիւններ ունեցած ըլլալ, բայց անժխտելի է որ հին դրութեամբ ծաղկոցներու մէջ մանուկներու անցուցած տխուր կեանքը անի՛կա զուարթացուց, անի՛կա ոգեւորեց, և այսչափը բաւական էր որ յիշատակի փառաւորում մը ունենար այս Գշ. օր, Գայիանեան կոյսերու տօնախմբութեան առթիւ: Բայց մեր ուսուցիչ բարեկամը ի՞նչ կ'սպասէ կարգ մը վարժուհիներէ, որոնք իրենց անմիջական պարտականութիւններո՛ւն մէջ անգամ կը թերանան, ո՞ւր մնաց որ խղճի պարտք մը պիտի կատարեն: Զգե՛նք հոգեհանգիստը, և տեսնենք թէ այն օր մանկավարժուհի մը նո՛յն իսկ դասարանին մէջ իր սաներներուն յիշեցո՞ւց Տիկին Մատակեանցը և օրհնել տուա՞ւ անոր յիշատակը:

ՍԻՄԷՈՆ ՊՃՊՈՒՆԻ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Բարեկամիս կը սպասեմ իր գրասենեակին մէջ, թղթատելով շաբաթաթերթ մը, զոր սեղանին վրայ գտած էի. և սակայն աչքերս մի քանի լուրջ խօսքերու հանդիպելով կը սկսիմ ակիզբէն կարդալ:

Խմբագրական մը, որու յառաջաբանին մէջ գանգատելով «Պարզ Խօսքեր»էն, կը բացագանչէ. «Որքա՛ն տաժանելի բան դատապարտուած ըլլալ ամէն օր պարզաբանութիւններ կարդալու»: Այդ խմբագրականը, որ, ցուցամոլութեան մեր ազգին անըսպառ յատկանիշներէն մէկը ըլլալը կը բացատրէր, թելադրեց ինծի որ թերթին վրայ աւելի՛ որոշ գաղափար մը կազմելու համար ամբողջովին կարդամ այդ փոքր էջերէ բաղկացած տետրակը, որու կապոյտ կողքին վրայ ակնարկ մը նետելով իր «բովանդակութեան», աչքիս կը զարնեն ի միջի այլոց, Միամիտի մը arkadnérə, և banasteghdzoutiunner, մեծ տառերով գրուած:

Բայց ի՛նչ զարմանք, այդ «Միամիտ»ի դիմակին տակ հարուստ և գեղեցիկ (???) պարոն մը, չեմ գիտեր թէ ինքն ալ ցուցամոլութեան ախտէն վարակուած, կուզայ նկարագրել իր բախտախնդիրի արկածներէն մին, արտասահմանի մէջ, որ պարզապէս անբարոյ և գայթակղեցուցիչ կերպով մը կը վերջանայ:

Այսպէս անհամակիր տպաւորութեան տակ, զարմանօք կը հարցնէի ինքնին թէ ի՛նչպէս շաբաթաթերթ մը, որ իր գաւառներու մէջ 20է աւելի գործակալութիւններ ունենալը կը յայտարարէ, կը հանդուրժէ տեղի տալ, (հաւանաբար նիւթի անձկութեան պատճառաւ) այդպիսի աննկարագիր գրութեան մը, ֆրանսերէն բառերով լեցուն (աւելի աղէկ կ'ըլլար ամբողջ ֆրանսերէն գրէր, որ պարզ ընթերցողներն ալ չկարենային կարդալ):

Կարծեմ թէ յարգոյ խմբագիրը լըրջօրէն կը հաւատայ, երբ իր համոզումը կը յայտնէ ժողովուրդին պարզ ընթերցողներուն նկատմամբ թէ. «բերաննին ալ դիր և մօրթէ՛»: Ջէ՛, բարեկամս, այդքան ալ միամիտ չեն պարզ ընթերցողները. անտեղի և անվայել գրուածքները որչափ ալ գէշ ազդեն անոնց վրայ, կը լռեն, սպասելով որ օրին մէկը քննադատ գրիչ մը իրենց տրտունջին թարգման հանդիսանայ. և այդ քննադատը պէտք եղածէն շատ աւելի քիչ անգամ երեւան կուգայ դժբաղդաբար, կարգ մը հաշիւներու պատճառաւ:

Եւ ահա, որ ուխտած էի թերթ չի կարդալ, հետաքրքիր եմ հիմա գիտնալ թէ մեր յարգոյ խմբագիրները ի՛նչ լաւ կարծիքներ ունին մեր պարզ ընթերցողներուն վրայ, և թէ ի՛նչ համադամ կերակուրներով կ'ուզեն փորձել մեր ստամոքսին տոկունութիւնը...:

Գ. Ա. Մ.

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Եւրոպական թերթերէն

Վերջին կարեւոր հեռագիրները ցոյց տուին թէ Ճափոնցիք նոր յաջողութիւն մըն ալ տարին, թէեւ այս անգամ արիւնուշտ: Քինչէուի յաղթութեան հետեւեցան բազում արդիւնքներ՝ որոնք արդէն կը նախատեսուէին: Զօրավար Օքու Տալնիի վրայ քալեց, և հիմա կատարելապէս կը գրաւէ ռուսական այդ մեծ առեւտրական նաւահանգիստը: Ճափոնցիք դարձեալ վերստացան մեծ մասը այն առեւտրական առաւելութիւններուն զոր պարտաւորուեցան թողուլ Շիմոնօզէքիի Պայմանագրութեամբ: Ճափոնցիք ասկէ տասը տարի առաջ Չինաստանէն կորզած էին Թալիէնուանի ծովածոցը և Փորթ Արթուրը՝ Լիաօթունկ թերակղզիին վրայ: Բայց Ռուսիա իր զինակիցներուն հետ միջամտեց: Ճափոն պարտաւորուեցաւ իր գրաւումներէն հրաժարիլ, և կակուղ բառերով այլ երած սրտով հաւանեցան Միքատոյի ներկայացուցիչները: Ռուսիա ինք հաւաքեց այն կողոպուտը զոր Ծագող Արեւու Կայսրութիւնը դժկամակութեամբ թողած էր: Թերակղզիին «վարձակալութիւնը» կորզուեցաւ Բէքինէն. Ռուսական Նաւատորմիղը մտաւ Թալիէնուանի ծովածոցը, և Ռուսեւչինա-

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 81

[illegible]

ՈՍԿԻՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՎԷՊ

ՑՈՂԱԿԱՆ-ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Թ.

Ամէլի քանի՛ առաջ մղէր պատմութիւնը, նոյն համեմատութեամբ ալ հետաքրքրութիւնը կ'աւելնար Էլէնիի, որ ճշմարիտ արգահատանքով կ'ունկնդրէր նախկին սանուհիին, մխիթարական խօսք մը ուղղելու համար միայն ընդմիջելով զայն: Երկու կիները այն աստիճան անձնատուր եղած էին այս շահեկան տեսակցութեան որ ժամանակին սահիլն իսկ չէին զգար ու չէին խորհէր թէ ի՛նչ վտանգաւոր կացութեան պիտի ենթարկուէին, եթէ զգուշաւոր ու կասկածոտ ծերուկը յանկարծ ներս մտնէր, որմէ այնչափ կը քաշուէր գեղեցիկ աղջիկը:

Էլէնի ամէնէն առաջ ծերուկին Ամէլիի հետ ունեցած առնչութիւնն ու զիրենք Իզմիրէն Պոլիս գալու ստիպող պատճառը կ'ուզէր հասկնալ թէեւ, բայց քանի որ խօսակիցը խնդիրին ամէն մանրամասնութիւնը պատմելէ հաճոյք կ'զգար, զայն չվշտացնելու փափկանկատութեամբ փութկոտութիւն չէր ցոյց տար ու կ'սպասէր պատմութեան ընթացքին զոր շարունակելով օրիորդը,

— Հօրս ու խորթ մօրս մտերմական ցոյցերը, բաւական սփոփարար եղան ինծի համար առաջին շրջանին մէջ, ըսաւ, այցելութիւններու ժամանակ յաճախ կ'ընկերանայի իրենց ու տան մէջ ալ սիրով կը վերաբերուէինք իրարու հետ. հինը մոռնալու և անցեալը ներելու տենչ մը կար ձեր երկուքին ալ վրայ: Հաշտութիւնը կատարեալ հռչակելու համար կարելի եղածին չափ յարգանքով կը վերաբերուէի նաեւ խորթ մօրս ազգականներուն հետ, որոնք իրենց պատուաւոր համբաւովը չէր որ կը փայլէին Իզմիրի մէջ: Ես գիտնալով հանդերձ անոնց ստորնութեան աստիճանը, ընտանեկան խաղաղութեան սիրոյն համար, պատուաւոր ընտանիքներու աստիճանը կը դասէի զանոնք և անձնապէս կը պատուէի, ինչ որ հաճութեամբ ու երախտագիտութեամբ կը դիտուէր ծնողացս կողմէ: Խորթ մայրս ազգականներու անհամար շարք մը ունէր, որոնք ա՛լ բան գործ մոռցած՝ մեր շուրջը կը դառնային ու անոնցմէ շատեր հօրս վաճառատան մէջ անուանական պաշտօններ ըստանձնած էին մեծկակ ամսաթոշակներով: Այս ազգականներու հոյլին մէջ երիտասարդ մը կար՝ խորթ մօրս քրոջը տղան, զոր ամէնէն աւելի առաջ կը քաշէին ծնողքս ու գրաւտիքով կը խօսէին անոր վրայ: Շաբաթը մէկ քանի անգամ ճաշի կը հրամցնէին և միշտ առիթներ կը ստեղծէին որ ես մտերմանայի անոր հետ: Առաջին առթիւ սովորական հիւրասիրութեան կը վերագրէի երիտասարդին մատուցուած այս արտակարգ պատիւները և բնաւ չէի խորհեր անոր վրայ, քանի որ հօրս երկրորդ ամուսնութենէն առաջին վարժուած էի արդէն ստորին դասակարգի անձանց երթեւեկը տեսնել մեր տունէն ներս: Ժամանակի ընթացքին մէջ սակայն զարմանքով սկսայ դիտել այն զուգադիպութիւնները զորս անճարակ կինը կը ստեղծէր, երիտասարդը ինծի հետ առանձին ձգելու և մտերմական կապ մը գոյացնելու համար իմ ու քրոջը զաւկին միջեւ: Այս կասկածը յղացած օրէս, սկսաւ աշխարհ մութ գալ գլխուս և անմիջապէս կռահեցի թէ, ինչ սադայէլական նպատակով զիջողութիւն ըրած էին ծնողքս ու ինծի հետ հաշտուիլ որոշած: Եւ սակայն կատարելապէս ապահով ըլլալու համար անգիտանալ կեղծեցի և սպասեցի: Խորթ մայրս քաջալերուելով պահած լռութենէս, ա՛լ աւելի մղում տալու համար ծրագրին՝ չբաւականանալով երիտասարդը մինակ սեղանի հրաւիրելէ, յատկապէս մինչեւ կէս գիշեր վար դնել սկսաւ զայն ու առաջարկել որ մեր տունը պառկի: Հայրս ալ համամիտ կը գտնուէր կնոջը ու երկուքը մէկէն օր աւուր կ'աւելցնէին չափը մտերմութեան, միշտ քայլ առ քայլ մօտեցնելով ինծի երիտասարդը:

—Ի՛նչ տառապագին ճգնաժամ էր ա՛ն, շարունակեց Ամէլի խոր հառաչ մը արձակելով, ե՛ս, ինծի նման մեծ սիրտ կրող աղջիկ մը գործիք ըլլար առանց ստոր շահադիտութեան մը. որ մեռնելէ աւելի ծանր էր: Կատաղութիւնը, զայրոյթն ու յուսահատութիւնը կը պատէին զիս ամէն անգամ որ երիտասարդին մեր սենեակներ մտնելը տեսնէի. եթէ այս առթիւ ուղղակի երկու խօսք ըրած ըլլար ինծի խորթ մայրս, գիտէի ամբողջ տունը տակնուվրայ ընել և սակայն բնաւ բերանացի արտայայտութիւն մը չէր ըլլար ինծի ո և է կողմէ. մինակ մեծ փութկոտութեամբ առաջ կը մղէին ծնողքս իրենց ծրագիրը ու գործնականապէս կատարել կը խորհէին ինչ որ բերանացի ինծի ըսել չէին համարձակեր:

Կասկած չկար այլեւս, ծրագիրը բացորոշ էր, զիս այնպիսի անխուսափելի կացութեան մը պիտի մատնէին որ կամայ ակամայ ստիպուէի ամուսնանալ խորթ մօրս զաւկին հետ ու այսպէս խորթ մօրս շահամոլ պարագաները չբաւականանալով մինակ հօրս հարստութեամբը, իմ հարստութիւնս ալ իրենց ձեռքը պիտի անցնէին ու անկէ ետք կատարելապէս պիտի տիրապետէին մեր ընտանեկան ամբողջ գոյքերուն վրայ:

—Հայրդ խելացի մէկը կը կարծէի, ըսաւ Էլէնի, այս աստիճան անհեռատեսութիւն, չէտակը չի սպասուէր անանկ մարդէ մը:

—Ինչ, դատողութիւն, հարստութիւն, մարդկութիւն, կամք, ամէն բան երկրորդ կնոջը յանձնած էր հայրս և անոր ձեռք պարզ խաղալիք մը դարձած էր, պատասխանեց Ամէլի, որուն ներքին յուզումին աստիճանը լիուլի կ'արտայայտէին հուր ու կրակ ժայթքող աչքերն ու մինչեւ ականջները կասկարմիր կտրած դէմքը: Եթէ գործին մէջ դարձուածք չկենար և եթէ երիտասարդը պատուաւոր մէկը ըլլար, գուցէ այն աստիճան զայրոյթ չպատճառէր ինծի ծնողացս ընթացքը, և սակայն խորթ մօրս քեռորդին կատարելապէս կը պատկերացնէր իր վրայ ստորին դասակարգի երիտասարդներու շարժաձեւերը, խօսուածքը, զգացումն ու ընդհանուր նկարագիրը, զորս չկրցան պարտկել հագած վերջին ծայր նուրբ ու նորաձեւ լաթերը, խնամուած արդուզարդն ու կրած մեծարժէք գոհարեղէնները: Ամէն անգամ որ այդ ստորին չանսին՝ տունէն ներս մտնելը տեսնէի, ջիղերս ոտքի կ'ելլէին, ու բուռն տենչ մը կզգայի զայն տունէն դուրս վռնտելու: Մայրս արդէն իր մահուան անկողնին մէջ յանձնարարած էր ինծի որ անպատճառ Հայ ամուսին մը առնեմ և այս սրիկան իր ամէն զզուելի հանգամանքներէն զատ ոչ թէ մօրս ազգակից մը, այլ անոր յաջորդող անարժան կնոջ մը քեռորդին էր, ինչ որ աւելի կը բորբոքէր մէջս վրէժխնդրական ոգին ու զայրոյթս կը կրկնապատկէր երիտասարդին ու անոր գործակից պարագաներուն հանդէպ: Անշուշտ արժանաւոր հայ երիտասարդներ չէին պակսեր Իզմիրի մէջ զիս կնութեան առնելու համար և սակայն երբ այսչափ ընտանեկան ներքին թըշնամիներով պաշարուած էի, կարելի՞ բան էր որ ո և է հայ երիտասարդ յանդգնէր ինծի ամուսնական առաջարկ մատուցանելու. ամէնէն առաջ հայրս պիտի արգիլէ՛ք ըլլար ու իրեն պիտի հետեւէին խորթ մօրս ազգականներուն ու ազգականուհիներուն ջոլիրները:

(Շարունակելի)

կան Պանքան սիպերիական երկաթուղիին մանագիծը տարաւ անոր ծովափունքը։ Աշխարհ համօրէն սրմանքով զարմանքով կը դիտէր, մինչ Ճարին Փոխարքաները պետական չքեղափառ հանդէսներով եռատաձեռնարար սկսան սքանչելի առեւտրական նաւահանգիստ մը ստեղծել այնպիսի տեղ մը ուր անկէց առաջ ոչինչ կար։ Անոնք որ Տալնի կ'այցելէին, կը դիտէին անոր ընդարձակ փողոցները, քարափները, աշտարակները, աւազանները, Թումբերուն երկայն շարքը, իրաւունք ունէին մտածելու թէ հաստատուն յիշատակարանն էր այն ռուսական ծաւալման զոր ոչ ոք կրնար խախտել։ Բայց մինչ Ռուս Փոխարքաները իրենց ոսկին կը թափէին, անդին՝ Մագող Արեւու կայսրութեան նաւարաններուն և զօրանոցներուն մէջ պողպատը կը սրուէր իրենց դէմ — և ասոր հետեւութիւնները այսօր ահա կը տեսնենք։ Ռուսական արծիւները այլ եւս չեն սաւառնիր Տալնիի վրայ. արեւու ճառագայթներուն դրօշը բռնած է անոնց տեղը։ Ռուս դիւանագիտութեան երկարամեայ հաստատուն արդիւնքը և տենդոտ գործունէութիւնը հիմա Եալուի և Նանշանի յաղթականներուն ձեռքը անցած են։ Մեծ քաղաքի մը լոկ դատարկ պատեանը չէ զոր Ճարոնցիք ձեռք ձգեցին։ Զօրավար Օքուի յառաջխաղացումը ա'յնքան արագ էր որ ռուսք ժամանակ չունեցան — կամ թերեւս միջոց չունեցան — ի գլուխ հանելու քանդումի սպառնացեալ աշխատութիւնը։ Քիչ շատ վնաս եղած է քարափներուն և Թումբերուն։ Բայց աւազանները, մթերանոցները և երկաթուղիին կայարանը ամբողջ են և բարեկարգ, տուները կանգուն են, և բազմաթիւ բնակարաններ առնուած են։ Ճարոնցիներուն գրաւման նիւթական արժէքը ահագին է. իսկ բարոյական առաւելութիւնը ա'լ աւելի շատ։

Վճռական քայլ մը ևս հարկաւոր է, և ամբողջ Լիաօթունկ Թերակղզին Ճարոնցիներուն ձեռք պիտի անցնի։ Արդէն իսկ գերակշիռ են Մովեզերքին վրայ։ Պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան թէ Բիցէվոյի ամբողջ Թերակղզին հարաւային կողմերը պաշարուած են։ Այսպիսի ազդարարութիւն մը ըստ պատշաճի չէր կրնար ըլլալ ցորչափ Միքատոյին մարտանաւերը չէին կրնար մտնել Քինչէուի և Թալիէնուանի Ծովածոցերը։ Այս երկու նեղուցներն ալ հիմա իրենց ձեռքն են։ Կը մնայ միայն Բորթ Արթուր։ Հոն դեռ ռուսական նաւատորմիղ մը կայ, բայց անզօր է շարժելու։ Չենք գիտեր թէ ի'նչ եղած է ծովակալ Թոկոյի ամէնէն վերջին փորձին արդիւնքը՝ նաւահանգստին ելքը կնքելու համար։ Բայց կ'երեւի թէ չորս ճարոնական թնդանօթանաւեր Թորփիլլահալածներու աջակցութեամբ նոր հետազօտութիւն մըն ալ ըրին անցեալ շաբաթ գիշեր։ Ըստ սովորութեան առեւտրական շոգենաւեր ընկղմեցին Ջրանցքին մէջ ընկղմուելու նպատակաւ։ Ռուսական տեղեկագրութեան նայելով՝ յարձակումը ետ մղուեցաւ, ճարոնական մարտանաւերէն մէկ քանին խորտակուեցան։ Բայց այս լուրին համար պէտք է նորագոյն տեղեկութեանց սպասել։ Անկէց առաջ այսպիսի ձեռնարկութիւնները ա'յնքան յաջողեցան որ Բորթ Արթուրի նաւարկելի ջրանցքը նեղ պարանոցի մը վերածուեցաւ, և հիմա շատ քիչ բան մնացած է բոլորովին գոցելու համար։ Այս բազմածախս գործողութեանց մէջ Ճարոնցիներուն յամառութեան գլխաւոր նպատակը ա'յն է որ կը փափաքին Ռուսական նաւախումբը գրաւել երբ Բորթ Արթուր ցամաքէն վերջ ի վերջոյ իյնայ իրենց ձեռքը։ Ռուս մարտանաւերը՝ նաւահանգստին մէջ պաշարուած կա'մ պէտք է անձնատուր ըլլան և կամ իրենց տէրերը պէտք է խորտակեն զանոնք։ Եթէ կարենան բաց ծովն ալ ելնել, իրենց ճակատագիրը յայտնի է, քանի որ հոն է արթուն ծովակալն Թօկօ։ Ապաստանելու նաւահանգիստ չունին, և չեն ալ կրնար Եւրոպա ետ դառնալ։ Բայց բաց ծովուն վրայ կռուելով յաղթուած ժամանակնին կրնան բաւական ծանր վնասներ պատճառել իրենց յաղթականներուն։ Ճարոնցիք իրենց սովորական նախատեսութեամբ հոգ կը տանին որ մեծ զրահաւոր չկորսնցնեն, կամ մէկ երկու զրահապատ յածանաւ, յուսահատութեան մատնուած քաջ թշնամիին հետ վերջին կռիւի մը ժամանակ։ Առ այժմ իրենց ձեռքն է ծովուն տիրապետութիւնը, բայց եթէ Պալթիկի ի վաղուց ծանուցեալ նաւատորմիղը Խաղաղական Ովկիանոս հասնի, նախամեծար պիտի համարին անոր հետ չափուիլ յաջողութեան մեծագոյն յուսով։ Եթէ կարենան գոցել Բորթ Արթուրի նաւահանգիստը, ուզածնուն պէս պիտի գործածեն կղզիացեալ նաւախումբը երբ քաղաքին տէր ըլլան։

Այսպէս, արդէն իսկ ենթադրած կ'ըլլանք թէ Բորթ Արթուրի անկումը գործնականապէս ստոյգ է — բաւական է որ ցամաքին կողմէն օգնութիւն չհասնի քաղաքին։ Իր սեփական միջոցները կը կարողացնեն զայն քիչ շատ պատուաւոր դիմադրութիւն մը ընելու։ Բայց զօրավար Ստէօսէլ արդարեւ արտասովոր կարողութեամբ օժտուած Զօրավար մը պիտի հանդիսանայ եթէ կարենայ ենթադրուածէն ա'լ աւելին ընել՝ իր երկու անգամ պարտուած զօրքերով՝ թշնամիի մը դէմ որ մէկի դէմ 4-5 ունի, որ լի է քաջութեամբ և վստահութեամբ, և կը կռուի հաւասար պաղարիւնութեամբ և արիութեամբ։ Զօրավար Օքու կրնայ 100,000 հոգի համախմբել պաշարուած պահակազօրքերուն շուրջ, որ առ առաւելն 25,000 հոգիէ կը բաղկանայ, և որ, եթէ նոյն իսկ ռուսներուն ըսածին պէս 35,000 հոգի ալ ըլլայ, իր վաթսուն թնդանօթները կորսնցուց անցեալ շաբթու Քինչէուի ճակատամարտին մէջ։ Եթէ զօրավար Օքու խնայող ըլլայ իր մարդոց կեանքերուն, Բորթ Արթուրի պաշարումը կրնայ ժամանակ մը տեւել. եթէ սակայն որոշէ քաղաքը առնել ումբակոծումով և յարձակումով, տարակոյս չկայ թէ ծանր կորուստներ պիտի ընէ, բայց նկատի առնելով իր զօրքերուն յատկութիւնը, անխոհեմութիւն է գուշակելը թէ պիտի չյաջողի։ Բեթերսպուրկի թղթակիցները կը պատմեն մեզի թէ Ռուս պաշտօնական շրջանակներուն մէջ դեռ չընդունուիր Բորթ Արթուրի առնուելուն կարելիութիւնը։ Բայց եթէ ձախողուածը պատահի, կը խոստովանուի թէ հարուած մը տրուած պիտի ըլլայ ռուսական զինուց համբաւին Ծ. Արեւելքի մէջ։ Ռուս հասարակութիւնը սակայն կամաց կամաց կը պատրաստուի տխուր իրողութեան։ Օտեսայի մէջ ա'լ ամէն յոյս կորած է Բորթ Արթուրի համար։ Ճարոնական յանդգնութեան, կայտառութեան, կարգապահութեան և ռազմավարիկ ճարտարութեան յայտնութիւնը խորապէս ընկճած է մէկէ աւելի ռուս դիտողներ, որոնք կացութեան մասին իրենց օրինաւոր տագնապը չեն ծածկեր։ Եթէ Բորթ Արթուրի ապահովութիւնը կախում ունի զօրավար Քուրոբաթքինի մէկ կողմնակի շարժումէն, քաղաքը մօտալուտ վտանգի մը մէջ է։ Որովհետեւ յայտնի է թէ Ռուսիոյ Վերին Հրամատարին օգնութեան յոյս չկայ։ Արդէն ինք իրեն համար ծանր զբաղում ունի։ Մանչուրիոյ մէջ զինուորական կացութիւնը կը շարունակէ իր անորոշութիւնը։ Որովհետեւ ռուս բանակին մէջ գտնուած օտար թղթակիցներուն թոյլ չտրուիր տեղեկութիւն հաղորդել, Ռուսիոյ կողմէ տրուած լուրերն ալ չփոթ են, և Խազախներու և յառաջխաղացող Ճարոնցիներու միջեւ զանազան ընդհարումներու վրայ միայն կը խօսին։ Ցայտնի է թէ ասոնք աննշան յառաջապահական կռիւներ են։ Դէպի Լիաօեանկ ճարոնական շարժումը առ այժմ աճապարանքով և կորովով առաջ չի մղուիր։ Թերեւս Ճարոնցիք խոհեմութիւն կը համարին սպասել զօրավար Օքուի գործողութեանց արդիւնքին, և աւարտելուն ա'յն ճամբուն որ պիտի դիւրացնէ օգնական զօրքերուն առաքումը Թաքուշանէ։ Այս յապաղումը կրնայ օգտակար ըլլալ զօրավար Քուրոբաթքինի զօրացնելու իր դիրքը, կամ դիւրացնելու իր նահանջը. բայց դէպի հարաւ Բորթ Արթուր յառաջխաղացում մը իր կարողութենէն վեր է մինչեւ որ իր հրամատարութեան տակ գտնուած զօրքերուն վրայ մեծ յաւելում մը ըլլայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՃԱՐՈՆՑԻՔ ԲՈՐԹ ԱՐԹՈՒՐԻ ՎՐԱՅ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, Յունիս 7 (Պաշտօնական). — Զօր. Քուրոբաթքին կը հեռագրէ Ճարէն. — Ամսոյս 3ին, մեր Խազախները յարձակում կրեցին ճարոնական հետեւակազօրաց ջոկատէ մը որ ամրացած դիրք մը կը գրաւէր Բօքիաբուցայի մօտ։ Բուռն հրացանաձգութիւն մը սկսաւ և 5 ժամ տեւող կռիւէ մը ետքը, մեր Խազախները, օժանդակ զօրքերու օգնութեամբ, յաջողեցան ստիպել թշնամին որ իր դիրքը թողու և նահանջէ։ Մեր կորուստներն են՝ Խազախներու ջոկատին հրամատարը Սղարքով սպաննուած, 2 սպայ և 13 Խազախ վիրաւորուած։ Ճարոնական կորուստները դեռ ծանօթ չեն, բայց մերիններէն աւելի են։

Զօր. Սախարովի Յունիս 6 թուով մէկ տեղեկագիրը կ'ըսէ. — Ֆէնկ-Հուանկ-Չէնկի կողմը կացութեան մէջ ո և է փոփոխութիւն չկայ։

Ճարոնական ջոկատ մը որ Եուծիադունի գիւղին մօտ Վաֆանկոու կայարանին հարաւային կողմը դիրք մը կը գրաւէր, ամսոյս 4ին պարպեց զայն և նահանջեց, հալածուելով մեր հեծելազօրքերէն։

Ամսոյն 3էն մինչ մեր զօրքերէն ջոկատ մը հետազօտութիւն կ'ընէր Սայմացիի շրջականները, ետեւէն յարձակում կրեց ճարոնական հետեւակազօրաց ջոկատէ մը, որ սկսաւ կրակ ընել իր վրայ։ Բայց մեր զօրքերը թշնամիին մօտենալը արգիլեցին դէպ ի առաջ շարժում մը ընելով։ Հրացանաձգութիւնը $1^1/_2$ ժամ տեւեց։ Այս կռուին մէջ մեր կորուստները եղան երկու զինուոր սպաննուած և 6 վիրաւորուած։

ԹՈՔԻՕ. — Ծովակալ Թօկոյի մէկ հեռագիրը կ'ըսէ. — Յաջողութեամբ կը շարունակենք վերցնել Դալիէնուանի ծոցին ականները։ Յունիս 3էն մինչեւ 6, 41 ականներ գտնուեցան։

— Ուիւդերի հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճարոնական ջոկատ մը, որ Դաքուշան ցամաք ելած և դէպի հարաւ ուղղուած էր, անցած կիրակի Քինչէու տանող ճամբուն վրայ Խազախներու ջոկատի մը հանդիպեցաւ և յաղթեց անոր։

ՉԻՖՈՒ. — Ջրոյցի մը նայելով, Ճարոնցիք անցած գիշեր ցամաքի կողմէ փորձեր են յարձակիլ Բորթ Արթուրի վրայ։

— Դալիէնուանի մէջ զրոյց կայ թէ ճարոնական Եօշիմա մարտանաւը ականի մը զարնուելով, ընկղմեր է եղեր։

ԼՈՆՏՈՆ. — Քանի մը հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Զօր. Շդէօսէլ ետ մղեր է Ճարոնցիներուն մէկ ցամաքային յարձակումը։

— Ճարոնական նաւատորմը Մայիս 5ի գիշերը ռմբակոծեց Բորթ Արթուրը։ Քաղաքին կրած վնասները աննշան են։ Ճարոնական երկու յածանաւեր ռուսական ռումբերէն զարնուելով, բաւական ծանրապէս վնասուած են։

— Չիֆուէ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ, երէկ նոյն քաղաքէն կը լսուէր բուռն թնդանօթաձգութիւն մը, որ ցոյց կուտար թէ նաւային ճակատամարտ մը տեղի կ'ունենար Բէչիլիի ծոցին մէջ։

— Ճարոնցիք Ռուսներուն դրած ականներէն 8 հատ եւս փճացուցին Դալիէնուանի ծոցին մէջ։

— Դիէնձինէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Տեյլի Թելէկրաֆի թղթակիցը սպաննուեր է Ջինացի կանոնաւոր զինուորներու կողմէ։

— Կը ծանուցուի թէ Զօր. Լինէվիչ հրաման ստացեր է առաջ խաղալ դէպի հիւսիսային Քորէա և ճարոնական բանակը կողէն զարնել։

ԿՄՈՒՆՏԷՆ. — Կէս օրին տեղի ունեցաւ Քոմպըրլէնտի Ալեքսանտրա իշխանուհիին և Մեքլէմպուրկ-Շվէրինի մեծ-դուքսին ամուսնութիւնը, ի ներկայութեան Դանիոյ թագաւորին, գահաժառանգ իշխանին և իշխանուհիին ու երկու գերդաստաններու անդամներուն։

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Նաթալի թագուհին և Տրակա թագուհիին քոյրը ամսոյս 11ին հոգեհանգստեան պաշտօն մը կատարել պիտի տան, Աղեքսանդր թագաւորին և Տրակա թագուհիին ի յիշատակ, Ս. Մարկոսի եկեղեցիին մէջ։

ՎԻԵՆՆԱ. — Մաճառ պատուիրակութիւնը ընդունեց ծովային ելմտացոյցը։ Պատուիրակութիւնները վաղը պիտի դադրեցնեն իրենց նիստերը։

ԹՈՒՆՈՒԶ. — Կը ծանուցուի թէ, հելլենական Քօբինճա նաւը ընկղմեցաւ Թունուզի ծովեզերքներուն վրայ, 14 նաւաստիներ խղդուեցան։

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ„Ի Գ. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԸ

Քանի մը օրէն կ'աւարտի Մանզումէի Գ. տարեշրջանը, բաժանորդական հաշուով, այսինքն տարեկան 300 թիւ։ Դ. տարեշրջանի առթիւ, կը ծանուցանենք մեր սիրելի ընթերցողներուն և գործակալներուն որ մեր նախկին որոշման համեմատ ապառիկ թերթ պիտի չղրկենք. իսկ եթէ բացառաբար չենք դադրեցուցած ոմանց թերթերը, կը յուսանք թէ այնպիսիներն ալ կը հաճին մինչեւ այն ատեն ղրկել մեզ իրենց բաժնեգինը մանդաբօսդով, փոխ-գրով կամ նամակի 40 փ. նոց փուլով, 20 հատը մէկ մէճիտի հաշուով յանձնարարեալ նամակաւ, եթէ կը փափաքին որ թերթերու առաքումը շարունակուի կանոնաւորապէս։

Այս Դ. տարեշրջանին առթիւ կը ծանուցանենք նաեւ որ իրենց հասցէն փոխել ուզող բաժանորդները պարտին 2 ղրուշ ղրկել, հասցէի նոր տպագրութեան համար։

Այս առթիւ կը յիշեցնենք որ մեր Դչ. օրուան Առեւտրական բաժնին համար բաժանորդագրութիւն բացած ենք 27 ղրուշ կանխիկ, տարեկան 52 թիւի համար։

Կաղալ Մահմուտ Փաշա, Խ. ՓԷՍՃԵԱՆ դեղարանի ծանուցումը Դ. Երես։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՅՑԵԼԸ

(Մեր Սիսի թղթակցէն)

Մայիս 9 կիրակի օր Մայր Տաճարին մէջ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Սիսի միաբաններէն Տ. Հրանդ Ծ. Վ. Կարոեան։ Ն. Ս. Օծութիւնը հակիրճ քարոզ մը խօսեցաւ և հաղորդեց օգափոխութեան համար Հաճըն ճամբորդութիւնը, և իր հրաժեշտի վերջին ողջոյնը և օրհնութիւնը տալով ամէնուն համար կար և կարողութիւն մաղթեց։ Պատարագէն ետք Ս. Կաթողիկոսը Վեհարան ելաւ ուր այցելեցին երեւելի ազգայինները և Ն. Ս. Օծութեան Ս. աջը համբուրելով ողջերթ մաղթեցին։

Մայիս 12ի չորեքշաբթի առտուն մայրավանքին աւագ դուռը խուռն բազմութեամբ լեցուած էր։ Ժամը 12ին թափորը յառաջացաւ Հաճըն ճամբան։ Ս. Կաթողիկոսը Ուրֆայէն յատկապէս իրեն նուիրուած գեղեցիկ նժոյգին վրայ բազմած էր, որ մետաքսահիւս թամբ կը կրէր և կուրծքը փայլուն սեւլէմպէտով զարդարուած։ Առջեւէն կ'երթային երկու ձիաւոր ոստիկան զինուորներ, անոնց ետեւէն Սիսի երեւելի ազգայինները, քահանաները և բոլոր միաբանութիւնը։ Ն. Ս. Օծութիւնը, ճամբուն երկայնութեանը աջ ու ձախ շարուած ժողովուրդը կ'օրհնէր։ Թափորը մինչեւ Քիլկէն Զայը կոչուած 2 ժամ հեռաւորութիւն ունեցող տեղը գնաց. հոն գետափը, կամուրջին քով դալարագեղ մարգագետնին վրայ Ն. Ս. Օծութիւնը իրեն համար պատրաստուած տեղը բազմեցաւ և ուղեկիցները կանաչաւէտ խոտերու և գոյնզգոյն ծաղիկներու վրայ իրենց Հայրապետին շուրջը երկկողմանի, նահապետական ձեւով ծունկերու վրայ նստեցան։ Ս. Կաթողիկոսը իրեն ընծայուած այս համակրութեան հանդէպ գոհունակութիւն յայտնելով դրուատեց անոնց եռանդը, և խօսքը ներկայ Թաղական Խորհրդոյ և Հոգաբարձութեան ուղղելով հայրական խրատներով քաջալերեց, որ աշխատին կրթական յարկերու յառաջդիմութեան։ Պահպանիչէ մը ետք ուղեկիցները իրենց սիրեցեալ հովուապետին Ս. Աջին համբոյրներ դրոշմելով ողջերթ մաղթեցին. յետոյ Ս. Կաթողիկոսը հետեւորդներով Վանկայ ուղեւորուեցաւ և ուղեկիցները Սիս վերադարձան։

* * *

Սիսի Նորակազմ Թաղ. Խորհուրդը անցած կիրակի իր դիւանը կազմեց Ղեւոնդ Ծ. Վ. Թուրսարգիսեանի նախագահութեամբ։ Ատենապետ ընտրուեցաւ Յակոբ էֆ. Նալպանտեանը և ատենադպիր Աւետիս էֆ. Գույումճեանը։ Այս նստին մէջ քաղաքիս կրթասէր երիտասարդներէն 7 անդամէ բաղկացած հոգաբարձութիւն մը եւս կազմուեցաւ, որ կը բաղկանայ, Աւետիս Պասարճեան, Եղիազար Աւագեան, Սողոմոն Գույումճեան, Մատթէոս Նալպանտեան, Մկրտիչ Գույումճեան, Աբրահամ Խաչիկեան և Խորէն Բաշապէգեան էֆէնտիներէն։ Այս հոգաբարձութիւնը Տ. Ղեւոնդ վրդ.ի նախագահութեամբ իր առաջին նիստը կազմեց, որով ատենապետ ընտրուեցաւ Սողոմոն էֆ. Գույումճեան, ատենադպիր՝ Աբրահամ էֆ. Խաչիկեան, գանձապետ Մկրտիչ էֆ. Գույումճեան։ Հոգաբարձութիւնը ազգ. վարժարանաց ներկայ վիճակը քննութենէ մը անցնելով հաշուեկշիռ մը պատրաստեց և Թաղականութեան մատոյց։ Այս հաշուեկշիռը Թաղականութեան կողմէ վաւերացուելէ յետոյ հոգաբարձութիւնը մտադիր է վարժարանաց և վարժապետաց մասին պէտք եղած կազմակերպութիւնը հիմնովին տնօրինել։ Կը յուսանք որ այս Խորհուրդները պէտք եղած ջանքը և խնամքը չպիտի խնայեն վարժարաններուն արդի լքեալ վիճակը բարւոքելու։

* * *

1904 և 1905 տարւոյ համար Սիսի երեւելիներէն Յակոբ էֆ. Նալպանտեան Իտարէի Ժողովի անդամ անուանուեցաւ. իսկ ուսեալ ազգայիններէն նախկին ազգ. և ժառանգաւորաց վարժարաններու ուսուցիչ և Տ. Սահակ Կաթողիկոսի քարտուղար Յարութիւն էֆ. Բէտէրեան ալ դատարանի պատժական ճիւղին անդամ անուանուեցաւ։

15 Մայիս

ԽԱՌՆ ԺՈՂՈՎԸ երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ Նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր։ Ներկայ էին Տ. Գրիգորիս արք. Յովհաննէսեան, Տ. Վահրամ արք. Մանկունի, Տ. Գաբրիէլ եպս. Ճէվահիրճեան և Սեթեան, Սանտալճեան ու Շահպազեան աւագ քահանաները։ Իսկ Քաղ. Ժողովէն ներկայ էին Մկրտիչ էֆ. Ասասեան և Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան. իսկ Նուսուֆեան էֆ. իր տկարութեան պատճառաւ վերջին պահուն միայն կրցաւ ներկայ գտնուիլ։

Ժողովը զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1. Խառն Ժողովոյ նախորդ որոշմամբ Ս. Պատրիարք Հօր յանձնուած ըլլալով Նուաազէմ գրկուելու համար արժանաւոր պատուիրակ մը նշանակել, Ն. Սրբազնութիւնը յայտնեց որ, թէեւ Տիգրան էֆ. Նուսուֆեան յարմար դատուած էր, սակայն իր հիւանդութեան պատճառաւ անկարելի լինելով անոր ուղեւորութիւնը, ինքն հարկ դատած է Տնտես. Խորհրդոյ ատենապետ Գէորգ էֆ. Ասլանեանը, որ արդէն Պէրութի կողմերը կը գտնուի, կոչել այս պաշտօնին։ Ժողովը իր հաւանութիւնը յայտնելով հաստատեց սոյն անուանումը։

Ս. Նախագահը աւելցուց նաեւ որ ըստ նախորդ որոշման պէտք է պատուիրակին ընկերակցի Պատրիարքարանի պաշտօնէութենէն անձ մը։ Ժողովը երկու դիւանապետները, Թէլեան և Խաչատուրեան էֆէնտիները հաւասարապէս յարմար դատեց այս պաշտօնին, իրենց թողլով վերջնական որոշումը և Թէլեան էֆ.ի հրաժարելուն վրայ Խաչատուրեան էֆ.ի երթալուն որոշում տրուեցաւ։

2. Իզմիրի Գաւառ. Ժողովոյ նոր ընտրութիւնը կատարուած և տեղեկագիրը յուղարկուած էր։ Ժողովը ստուգեց ընտրութեան օրինաւորութիւնը և հաստատեց Նորակազմ Ժողովը։

3. Տրապիզոնի Քաղ. Ժողովը առաջարկած էր յետաձգել առաջնորդի ընտրութիւնը։ Ժողովը տեղի չգտաւ այս յետաձգման և հարկ դատեց որ ըստ նախորդ որոշման տեղի ունենայ ընտրութիւնը։

4. Ժողովը գոհութեամբ տեղեկացաւ որ Պիլէճիկի Առաջ. Տ. Մովսէս եպիսկ. Ազգ. Վարչութեան հրաւէրին համաձայն յանձն առեր է շարունակել իր պաշտօնը ուրկէ հրաժարած էր։

5. Թէքիրտաղի Գաւառ. Ժողովոյ մէկ յայտագրին վրայ, հարկ դատուեցաւ ցընտրութիւն առաջնորդի, վիճակային գործերը վարելու համար, Առաջն. Տեղապահ մը ղրկել և անոր անուանումը յանձնուեցաւ Կրօն. Ժողովին։

Ժողովը զբաղեցաւ նաեւ գաւառներէ եկած թեմական գործերով։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ առաջնորդ Տ. Պետրոս արք., ասկէ առաջ ամուսնական խնդիր մը ներկայացուցած էր Կրօն. Ժողովին, որով կը յայտնէր թէ՝ անձ մը իր մօրաքրոջ թոռանը հետ ամուսնանալ կ'ուզէ և կը հարցնէր թէ՝ կարելի՞ է արտօնել։ Պատրիարքարանէ պատասխանուեցաւ թէ՝ անխուսափելի պարագաներու տակ միայն կը թոյլատրուի. քանի որ հինգերրորդ կարգի ամուսնութիւն մը չթոյլատրեր Հայ. Առաքելական եկեղեցին։

Տ. ՄՈՒՇԵՂ Ծ. վարդապետ առջի իրիկուն մայրաքաղաքս դարձաւ Արմաշէն։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ Խորհուրդը գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ և ըզբաղեցաւ կարգ մը հաշուական և մատակարարական խնդիրներով։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը իր այս օրուան նստին մէջ վաւերացընելէ ետք հաստատութեան վերջին տարւոյ հաշուեկշիռ-տեղեկագիրը պիտի մատուցանէ ազգ. կեդր. վարչութեան։

ԿԱՑՍ. բժշկական վարժարանի դեղագործական ճիւղին ուսանողներէն կարօտ երիտասարդ մը որ հիմա դեղարաններու մէջ ծառայելով ապրուստ կը հայթայթէ և միեւնոյն ժամանակ դասընթացքներուն ալ կը հետեւի, այս տարի դասերուն ծանրութենէն չը կրնալով դեղարաններու մէջ ծառայել, կը կարօտի տարեկան նպաստի մը, որով միայն պիտի կրնայ ի գլուխ հանել իր դպրոցական ընթացքը։ Ամսական մէկ ու կէս ոսկիի վճարումներով համեստ նուիրատուութիւն մը միակ միջոցը պիտի ըլլայ ուրեմն այս աղքատիկ երիտասարդին ապագայ յաջողութեան։ Տեսնենք թէ ո՛վ պիտի փափաքի ձեռնտու ըլլալ այս ուսումնասէր երիտասարդին, ծնողքէ ալ զուրկ, որ ամէն կերպով արժանի է գթութեան։

ՀԱՅ-ՀՌՈՄԷԱԿԱՆԱՑ Պատր. Փոխանորդ Տ. Աւետիս արքեպիսկ. Արփիարեան առջի օր Ատլիէի պաշտօնատունը երթալով տեսակցեցաւ Կրօնական գործոց տեսուչ Զիվէր պէյի հետ։

ԳՈՒՄ ԳԱՓՈՒԻ ԴՐՍԻ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն Սարգիս Գօչունեան և Ստեփան Փափազեան էֆէնտիները, առջի օր ներկայանալով Ս. Պատրիարք Հօր խնդրած են փութացընել վաճառման հրամանագիրը եկեղեցապատկան այն գետնին, որուն վաճառումը պաշտած և բանաւոր նըկատած էր ասկէ առաջ Տնտես. Խորհուրդը։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ յառաջիկայ տարուան, 1905ի պարզ օրացոյցը Կրթ. Նախարարութենէն վաւերացուած ըլլալով, Հոգաբարձութեան կողմէ յանձնուեցաւ տպագրութեան։

ԻԶՄԻՐԻ Պատր. Փոխանորդ Տ. Դանիէլ Ծ. Վրդ. Յակոբեան, ամսոյս 18ին ուրբաթ օր, ընկերակցութեամբ քահանայի մը՝ Էօտէմիշ գացած է, տեղւոյն ինչ ինչ եկեղեց. և կրթ. գործերը կարգադրելու համար։

ԱՌԱՋԻԿԱՅ կիրակի (մայիս 30) Պէշիքթաշի Մաքրուհեան վարժարանին մէջ ժամը $6^1/_2$ (Ռ. Թ.) տեղի պիտի ունենայ մանկապարտէզի տարեկան հանդէսը։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ վարժարանի թուրքերէնի արաբերէնի և պարսկերէնի տարեկան հարցաքննութեանց ներկայ գտնուելու համար, Պատրիարքարանէ խնդրուած է Կրթ. Նախարարութենէն՝ ներկայացուցիչ մը ղրկել։

ԿԱՐԵՒՈՐ ՀԱՄԱՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ամէն տարի այս ատեններ առիթը կ'ունենանք յետահայեաց ակնարկ մը նետելու ՊԱԼՔԱՆ ապահովագրական ընկերութեան վրայ իր պաշտօնական համարատուութենէն տեսնելով ընդհանուր գործառնութեանց անհամեմատ կերպով աճումը և մեծ յառաջդիմութիւնները։

Նկատելով որ համարատուութեան համար թուանշանները աւելի պերճախօս են, անհրաժեշտ կը դատենք քանի մը թուային մասանցը ընել հոս «Պալքան»ի գործառնութիւններուն։ Այսպէս մինչ անցեալ տարի կենաց ճիւղը 33 միլիոն ֆրանք ապահովագրեալ գումարով մը կը փակուէր, վերջացող տարին այս գումարը բարձրացաւ 40,757,270 ֆրանքի ինչ որ եթէ բաղդատութեան դրուի ուրիշ շատ մը ընկերութեանց chiffreներուն հետ Պալքանի առաւելութիւնը հոս ակնյայտ կ'երեւի։

Այս յառաջադիմութիւններով օժտուած ընկերութիւն մը անշուշտ սոյն համեմատութեամբ իր միւս ճիւղերուն մէջ ալ պիտի բարգաւաճէր, և որովհետեւ հրդեհի ճիւղն ալ կարեւոր մէկ մասը կը կազմէ Պալքանի գործառնութեանցը մէջ, համարատուութիւն մը զուրկ չէ օգտակարութենէ։

Հրդեհի ընդհանուր բոյմը մինչեւ վերջացող տարին կը հասնի 3,574,918 ֆրանքի. այս գումարէն զեղչելով ծախքերը, գոմիսիոնները և վճարուած վնասները, որոնց համար այս ընկերութիւնը միշտ ողջամիտ և առատաձեռն գտնուած է, յաջողութիւնը ունեցած է իր դրամագլուխը կազմող գումարը ամբողջովին բաժնետէրերուն վերադարձնել և ասկէ զատ 900 հազար ֆրանքի մօտ շահ տալ։ Ահաւասիկ այս ընկերութեան հսկայ յառաջադիմութիւնը, որ արդիւնք է ձեռնհաս վարիչներուն կարողութեան և գործունէութեանը։

Բայց եթէ կայ պարագայ մը որուն վրայ կ'արժէ ծանրանալ այն ալ Ընկերութեան ժողովուրդին օգտին մէջ իր շահը փնտռելն է. այսպէս «Պալքան» կենաց ճիւղի որ ըստ օրէական յառաջդիմութիւնը կը պարտի իր պարզ, աւելորդ պայմաններով չի խճողուած բօլիսներուն և մանաւանդ անհամեմատ կերպով աժան թարիֆներու որոնց մէջ էն բոլորովին վտարած է երեւակայական չահաքաժիններու participation aux benéfices դրութիւնը։

Ուշագրաւ պարագայ մը որ անշուշտ գոհութեամբ պիտի դիտուի այն ալ Պալքանի ընծայած դիւրութիւնն է իր յաճախորդներուն որով յանձն առած է մինչեւ 1000 ֆրանքի ապահովագրեալ գումարով կենաց գործեր ընդունիլ չնչին գումարի մը փոխարէն, ընտանեկան ապագայ դժբաղդութեան մը առաջքը առնելով։

Աւելորդ չէ յիշել որ «Պալքան»՝ հրդեհի և կենաց ճիւղերէն զատ ունի նաեւ ծովային և արկածներու ճիւղը, որոնց ներկայացուցած խիստ դիւրամատչելի պայմանները ուշադրութեան արժանի են և ուրախ ենք յայտարարելով որ արկածի ճիւղն ալ սկսած է Թուրքիոյ մէջ գործառնութիւններու։ Ընկերութեան այս տարուան շահաբաժինը եղած է $14^0/_0$։

Ուստի, կը մնայ հանրութեան օգտուիլ «Պալքան»ի ընձեռած այս դիւրութիւններէն որ ցարդ ոչ մէկ ընկերութիւն չէ ընծայած։ Շնորհաւորելի է Շրվալիէ Միւսիւ Օթթօ Պիլիկ որ այնքան ձեռնհասօրէն կը վարէ Ընկերութեան ընդարձակ գործառնութիւնները։

Ջերմապէս շնորհաւորելի է նաեւ Պալքանի Թուրքիոյ ընդհանուր ներկայացուցիչը Արշակ էֆ. Ունճեան որ իր գործունէութեամբը և ուղղամտութեամբը իրաւամբ կը վայելէ հանրութեան վստահութիւնը և համակրութիւնը, հետզհետէ զարկ տալով գործին, թէ հոս և թէ գաւառները որչափ կենաց, նոյնքան հրդեհի ճիւղին մէջ։

80 ՂՐՈՒՇ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆՈՎ

Գործունեայ ու պատուաւոր երիտասարդ մը որ քաջ տեղեակ է Տաճկ. և Հայերէնի, ու կը հասկնայ նաեւ ֆրանսերէն լեզուն, կը փափաքի պաշտօն ստանձնել 80 ղրշ. շաբաթականով։ Պատուաւոր երաշխաւորութիւն. դիմել Խմբագրատուն։

ՓԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ
BOURSE DE PARIS

8 Յունիս 1904

Ֆրանս. 3°/₀ Français)	98	05
Ռէժի (Tab. Turcs)	359	—
Օսմ. Միացեալ (R. Nv. Unif.)	84	67
Երկաթուղի (Lots Turcs)	122	50
Պանք ՕԹՊ. (Banque Ott.)	587	—
Թրանսվալ (Transvaal)	112	—

ՌԵՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սինօպ սանճաղը մուհասէպէճիլիյինէ Ամասիա սանճաղը մուհասէպէճիսի իզզէթլու Սալիհ պէ Ամասիա սանճաղը մուհասէպէճիլիյինէ Սինօպ սանճաղը մուհասէպէճիսի Իսմայիլ Ըսմէթ էֆէնտիլէր թային պույրուլմուշ տըր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԾՈՎԱԿԱԼ ԿՈՒՐՏՕՆ ԵՒ ՍՊԱՅԱԿՈՅՏԸ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ. — Իզմիր գըտնուող Միջերկրականի ֆրանս. նաւաբաժինէն Լէոնւա Յրդ. կարգի յածանաւը երէկ ճամբայ ելած ըլլալով, այս առտու Պոլիս կը հասնի։ Յածանաւին մէջ կը գտնուին Միջերկրականի նաւաբաժնին հրամանատար դեր-ծովակալ Կուրտօն, Գ. կարգի ծովակալ Անթուան, Սպայակոյտին պետ Նաւապետ Մարէն Տարպէլ, Սպայակոյտը, որ կը բաղկանայ հրամանատարին թիկնապահներէն և չորս նաւապետներէ, մարզիչները և առաջին բժիշկը, ամէնքը 14 սպայ։ Նաեւ ֆրանս. դեսպան Մ. Գօնսթան, Օսմ. Պանքային տնօրէն Մ. Տէֆէս և Նաւաբաժինին ուրիշ կարգ մը սպաները, որոնք իբր զբօսաշրջիկ կուգան Պոլիս։ Պոլսոյ դեսպանատան պաշտօնեաները, Վոթուր պահականաւին հրամանատար Բիէր Լօթի և սպաները պիտի դիմաւորեն Լէոնւան։ Ծովակալը ցամաք ելլելով ուղղակի Կայս. Պալատ պիտի երթայ իր հետեւորդներուն հետ, և Լուպէ Նախագահին մեծարանքները պիտի մատուցանէ Վեհ. Սուլթանին։

*** Իզմիրի Թղթաբերը հետեւեալ մանրամասնութիւնները կուտայ ֆրանս. նաւաբաժնին Իզմիր ժամանման մասին. —

Երբ նաւաշամբը հասաւ, ծովակալ-մարտանաւը թնդանօթի 21 հարուածներով ողջունեց քաղաքը, որուն պատասխանեց Մեծ Զօրանոցին հրետանին։ Կիրակի իրիկուն, ծովակալ Կուրտօն, Գ. կարգի ծովակալ Անթուան և Պէռնար, ընկերակցութեամբ ֆրանս. հիւպատոս Մ. Պլանի և հիւպատոսարանի թարգման Մ. Հ. Սիմոնեանի, ամէնքն ալ մեծ համազգեստով այցելեցին կուսակալ Քեամիլ փաշայի ապարանքը։ Սանդուխին գլուխէն ընդունեցան Կայս. Թիկնապահ Նաւապետ Սայիտ պէյի և Նահանգին արտաքին գործոց տեսուչ Մահիտ պէյի կողմէ։ Զօրքերու ջոկատ մը զինուորական պատիւներ կ'ընծայէր և մեծ զօրանոցին նուագախումբը Մարսէյյէզը կը զարնէր։ Կուսակալ Քեամիլ փաշա շատ սիրալիր և մտերմական ընդունելութիւն մը ըրաւ ֆրանսացի հիւրերուն։ Ծովակալը հրաժեշտ առնելէ ետք կուսակալէն, մեծ զօրանոցը գնաց և այցելեց հրամանատար զօրավար Թէվֆիք փաշայի։ Քեամիլ փաշա և Թէվֆիք փաշա հետեւեալ օրը փոխադարձ այցելութեան գացին Սիւֆրէն զրահաւորին մէջ։ Բշ. առտու Իզմիր ժամանեց Պոլսէն ֆրանս. դեսպան Մ. Գօնսթան Լա Մուէթ պահականաւով։ Ծովակալ Կուրտօն շոգենաւ գնաց և բարի գալուստ մաղթեց դեսպանին, Կայս. Թիկնապահ Սայիտ պէյ և արտաքին գործոց տեսուչ Մահիտ պէյ ալ գացին և Մ. Գօնսթանի յանձնեցին Քեամիլ փաշայի բարեւները։ Դեսպանը փոխադարձ այցելեց ծովակալին։ Սիւֆրէն ծովակալ-մարտանաւէն երբ կը մեկնէր, դեսպանը ողջունուեցաւ թնդանօթաձգութեամբ։

*** Պոլսոյ մէջ ֆրանսացի ծովակալին ընդունելութիւնը փայլուն պիտի ըլլայ։ Այս իրիկուն հացկերոյթ դեսպանատան մէջ։ Իսկ կիրակի գիշեր Ունիօն Ֆրանսէզի սրահին մէջ շքեղ երեկոյթ մը, որուն համար մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ. — Գրեցինք թէ զրահապատ նոր յածանաւ մը պիտի յանձնարարուի Արմսթրօնկ անգլ. տան։ Այս մարտանաւը Համիտիյէ և Մէճիտիյէ յածանաւերէն մեծ պիտի ըլլայ, շարժուն զոյգ մը աշտարակներով, նոր թնդանօթներով և ժամը 21 մղոն արագութեամբ։

—Արմսթրօնկ և Անսալտօ տուները պատրաստեցին Նիկոմիդիոյ նաւարանին մէջ կիսաւարտ չորս մարտանաւերու շինութեան յատակագծերը։ Աշխատութիւնները մօտերս պիտի սկսին և Նիկոմիդիոյ նաւարանին մէջ մեծ աւազան մը պիտի շինուի այս առթիւ։ Ծովային սպայ մը պիտի ընկերանայ ճարտարապետներուն։

ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ. — Պուլկար թերթերը շնորհակալութեամբ կը յիշատակեն այն ամէն դիւրութիւնները զորս կը շնորհէ Կայս. կառավարութիւնը վերադարձող Պուլկարներուն։ Մինչեւ իրենց գիւղերը ուտելիք կ'ըստանան, փոխատուութիւններ կ'ըլլան և ամէն կերպով կը պատսպարուին։ Ցարդ 10,000 պուլկար փախստականներ վերադարձած են։

ԿՂԶԻ-ՄԱԼԹԷՓԷ ՆՈՐ ԳԻԾԸ. — Գրած էինք թէ Անատօլուի երկաթուղիի ընկերութեան և Մախսուսէի միջեւ համաձայնութեամբ, շոգենաւային երթեւեկ մը հաստատուած է Կղզիներուն և Ասիական եզերքի նաւահանգիստներուն՝ գլխաւորաբար Մալթէփէի միջեւ։ Այս գիծին բացումը պիտի կատարուի քանի մը օրէն։ Երէկ ցերեկ փորձուեցաւ նոր գիծին յատկացուելիք շոգենաւը, մինչեւ որ մասնաւորաբար յանձնարարուած շոգենաւերը հասնին։ Երթեւեկութիւնը առ այժմ Կղզիներու և Մալթէփէի միջեւ պիտի կատարուի, օրը 7-8 անգամ։ Ասիկա ո՛չ միայն ըզբօսաշրջիկներուն հաճելի պիտի թուի, այլ դիւրութիւն մըն ալ պիտի տայ գործի մարդոց, որոնք փոխանակ իրիկուան սպասելու որ իջնեն Կղզիներէն, Մալթէփէ պիտի կրնան երթալ, և անկէ շոգեկառքով իջնել Հայտար Փաշա, քանի որ շոգենաւային երթեւեկները յարմարցուած են կառախումբին հետ։

ՆՊԱՍՏԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԸ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն Բաղաքապետութեան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, Սելանիկի, Մանասթըրի և Գոսովայի նահանգներուն մէջ վերջերս երկրաշարժէ արկածեալներուն ի նպաստ դրամ հաւաքելու համար։ Պետական Խորհրդոյ Նախագահ Սայիտ փաշա նուիրեց 750 դր. Ատլիյէի պաշտօնէութիւնը 2500, Տպարանապետ Սերվիչէն էֆ. 300, ևայլն։ Համագումար 10,230 դրշ.։

—Ռումէլիի Օսմ. զօրաց ձմրան պէտքերուն համար հանգանակութիւնը հասաւ 1,649,607 դր.ի։ Իսկ Ախթէբոլուի, Իսնէ Ատայի և շրջակայից արկածեալներուն համար հանգանակութիւնը 1,068,829 դր.ի։

ՊԱՆՏՐՄԱՅԻ առջեւ նաւամատոյց մը և քարափ մը պիտի շինուին։ Ասոնց ծախքին համար հոնկից անցնող ուղեւորներէն 10 և գաւառակներէն 5 փր.ի յաւելուածական վարձք մը պիտի առնուի։

ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆՑ ԴԻՒԱՆԸ որոշեց գրութեանց ցանկ մը հաստատել իր պաշտօնատուներուն մէջ։

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁՈՒՀԻՆԵՐ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն վկայեալ մանկաբարձուհիներ պիտի ղրկուին բոլոր գաւառները՝ 600 դր. և գաւառակները 400 դր. ամսականով։ Ասոնք ձրի պիտի կատարեն իրենց պարտականութիւնը երբ ժողովուրդը դիմէ։

ՃԱՊՈՆՑԻ գիտնական Բրոֆ. Իմօ, որ Պոլիս կը գտնուի, այցելեց Յունաց Պատրիարքին։

«ՕՍՄԱՆԻԷ» ՏՊԱՐԱՆԸ. — Հանգուցեալ Ճէվատ պէյի տեղ, Օսմանիէ տպարանին տնօրէն կարգուեցաւ, աւագ քարտուղար Հագգը պէյ։

ԲԵՐՔԵՐԸ. — Մասնաւոր հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ օսմ. երկիրներուն մէջ արմտիքները ամէն կողմ լաւ են և անձրեւներ տեղացած են։ Երաշտութեանց շրջանը անցած է Անատօլուի մէջ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԱՇՏՕՆԱՆԿ. — Մուտանիոյ մաքսատան տնօրէնը և Ա. ու Բ. քարտուղարները պաշտօնանկ եղան, հոն ղըրկուած մաքսային քննիչին տեղեկագրին վրայ։ Այս պաշտօնեաները, հասած ապրանքներուն պակաս գնահատման համար մեծ վնաս հասցուցած են Պետական գանձին։

ՄԱՀԱՑՈՒ ԱՐԿԱԾ. — Երէկ առտու Ղալաթիոյ աշտարակին դիմացի մէկ աբարթըմանին երրորդ յարկին մէջ 3 տարու հրեայ տղեկ մը կը խաղար։ Պատուհանը բաց էր և տղան մինակ ըլլալով, դուրս նայած ատեն հաւասարակշռութիւնը կորսնցուց և վար ինկաւ։ Տղուն գանկը ջախջախուած ըլլալով մահը վայրկենական եղաւ։

—Աթառագործ Քոչօ, ընկերը Նորտան և Քոչօ, առջի օր մակոյկով Արնավուտ Քէօյէն Ղալաթիա կը դառնային, երբ Գապաթաշի առջեւ ուղկանի մը հանդիպեցան։ Քոչօ ուզեց զայն վեր վերցնել, սակայն հաւասարակշռութիւնը կորսնցուց և նաւակը շրջեցաւ։ Հակառակ օգնութեանց՝ երկու Քոչօները խեղդուեցան և մակուկավարն ու Նորտան ազատուեցան։

ԸՆԿՂՄԱՆ. — Հելլենական «Քօսթանթինոս Բասքալիտիս» շոգենաւը, որ հանքային նիւթեր բեռցած Պիրէէն կ'երթար, ժայռի մը զարնուեցաւ և ընկղմեցաւ Այնօրոզի ծովեզրէն 20 մղոն բացերը։ Նաւազներն ու ճամբորդները ազատուեցան։

—Քանտիլլիի առջեւ, Շիրքէթի շոգենաւի մը զարնուելով ընկղմած նաւաձիգը ազատել կ'աշխատուի։ Սուզակները յաջողեցան կապել զայն մեծ պարաններով։

ՅՈՒՍԱՀԱՏ ՄԸ. — Գասըմ-Փաշա բնակող Մուհարրէմ, առջի օր հօրը հետ կռիւի մը հետեւանքով դանակը մխեց մարմինին զանազան կողմերը, անձնասպանութիւն փորձելով։

ԴՐՈՇՄԱՏՈՒՐՔԻ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

33. Դիրքերու և տետրակներու հրատարակման արտօնագիրները 10 ղրշ.։
34. Մաքսային վարչութեան կողմէ յանձնուած «Գարու Բուսուլասի»ները 10 փր.։
35. Մասնաւոր գործերու համար պաշտօնարաններու ուղղուած հեռագիրներուն բուն պատճէնին համար 1 ղրշ.։
36. Դրոշմաթուղթ ծախողներու տրուած դրոշմներու գնման պօրտըրօներն և բացառիկ կնիքներու պօրտըրօները 1 ղրշ.։
37. Դրոշմաթուղթ ծախողներու տրուած արտօնագիրները 25 ղրշ.։
38. Հավալէնամէներու ընդունելութիւնը ծանուցանող ստացագիրները 20 փր.։
39. Նամակներու և հեռագիրներու վարձքին ստացագիրները 10 փր.։
40. Աճուրդներու և նուագուրդներու առթիւ առնուած աւանդի խմախապէրները 3 ղրշ.։
41. Կառավարական պաշտօնատանց ցոյց տրուած և փոխարէնը չվճարուած հաշուեցոյցները (ֆաթուրա) 10 փր.։
42. Բիւշտիյէ վարժարաններուն վկայականները 5 ղրշ., Իտատիյէ վարժարաններուն վկայականները 10 ղրշ. և բարձրագոյն վարժարաններու վկայականները 20 ղրշ.։
43. Ծովային արկածներու տեղեկագիրները (քազայի ֆուրդունա) 3 ղրշ.։

ՀԱՏՈՒԱԾ Բ.

Անհատներու միջեւ փոխանակուած պատօնաթուղթեր եւ մուրհակներ

40. 40 ղշ.էն վեր գումարներու համար անհատներու միջեւ զատ թուղթով կամ լուսանցքի արձանագրութեամբ և կամ յետագրութեամբ փոխանակուած ստացագիրները և անդորրագիրները, ինչպէս նաեւ պարտազերծման (թէպրիյէի զիմմէդ) նամակները և ուրիշ ամէն տեսակ թուղթերը 20 փր.։
45. Գրաւոր կամ բերանացի տրըրուած փոխանորդագիրները, եթէ գումար չեն պարունակեր, կամ եթէ 1000 ղրշ.ի չափ գումար մը կը պարունակեն, 10 ղրշ., իսկ 1000 ղրշ.էն վեր գումար պարունակողները 20 ղրշ.։
46. Դատաւորներու կամ փորձագէտներու (էհլի խըպրէ) դիմելու համար պատրաստուած Քօնբրէմիսօները, որոշեալ գումար մը պարունակեն թէ ոչ, և փորձագէտներու կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրները, սուլհնամէները և Քօնքօրտադօները 20 ղրշ.։
47. Բաժնեթուղթերու (հիսսէ սէնէտաթը) և անոնց փոխանցումը պարունակող տետրակին իւրաքանչիւր թերթին համար 10 փարայ։
48. Չէքերը 20 փարայ։
49. Վարկագիրները (lettre de crédit) մինչեւ 10,000 ղրուշի համար 5 ղրուշ, 10 հազարէն մինչեւ 50,000 ղրուշի համար՝ 10 ղրուշ և 50,000էն աւելի գումարներու համար՝ 20 ղրուշ։
50. Հնչուն դրամի, արժեթուղթերու կամ գոյքերու և ի սեւս վճարելի ու անտոկոս գանձատոմսերու (սանտըգ պօնօլարը) աւանդագիրները (տէբօզիթօ խիմուխապէրի) 3 ղրուշ։
51. Փոխանակագիրներու (քամպիօ) և ամէն տեսակ արժեթուղթերու գնման կամ վաճառման պօրտըրօները, որոց գումար մը պարունակեն թէ ոչ, 1 ղրուշ։
52. Սակարանի մուսպայաճըներուն կողմէ պատրաստուած գիներու ցուցակները, 2 փր.։
53. Դրամատուններուն, վաճառատուններու և գործարաններու — իրենց ներքին գործառնութեանց վերաբերեալներէն զատ — պատրաստած ծանուցագիրները, հաշուեցոյցները և ընթացիկ հաշիւները 20 փր.։
54. Բեռողին վճարելի կտրօններու և բաժնեթուղթերու և արժեթուղթերու թիւերուն պօրտըրօները 20 փր.։ (3 ղրշ.նոց դրոշմաթուղթի ենթակայ տէբօզիթօ խիմուխապէրները և կցուած պօրտըրօները զերծ են այս 20 փարայէն)։
55. Ծովային և ցամաքային փոխադրութեանց ապահովագիրները (բօլիս) 1 ղրուշ։
56. Երկրագործական և անասնական արկածներու (սառում, ողողում, կարկուտ, պաճարախտ ևն.) ապահովագիրները 2 ղրշ.։
57. Հրդեհի ապահովագրութեան պայմանագիրները 3 ղրշ.։ (55, 56 և 57 թիւ պարբերութիւններուն մէջ յիշուած որոց տուրքերը չեն առնուիր այն ապահովագիրներէն, որոնց մէջ ապահովագրական ընկերութիւնները մինչեւ 100 ոսկիի վճարման յանձնառու եղած են)։
58. Բայց ապահովագրութեանց և փոխագրութեանց բաժանորդական ապահովագրութիւններու պայմանագիրները 5 ղրշ.։
59. Կեանքի ապահովագրութեանց պայմանագիրները 25 ղրշ.։

Ապահովագրական ընկերութեանց կողմէ պատրաստուած Ավնան յայտագիրները 55 թիւէն մինչեւ 59 թիւը յիշուած ապահովագրական պայմանագիրներուն վերաբերեալ որոց տուրքերուն ենթակայ են։ Բացառութիւն են ապահովագրական պայմանագիրներուն մէջ յիշուած բնակարանին և տեղւոյն փոփոխուելուն կամ ապահովագրեալ գումարին զեղչուելուն կամ ետ տրուելուն առթիւ պատրաստուած ավնանները։

60. Ապահովագրութեանց համար պատրաստուած առժամեայ վկայագիրները 1 ղրշ.։
61. Ապահովագրական գործերու առթիւ, իրաւարար կարգելու համար պատրաստուած Քօմբրօմիսօները 5 ղրշ.։
62. —Ապահովագրական գործերու առթիւ իրաւարարներու և փորձագէտներու կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրները, մինչեւ 100 ոսկիի հատուցման համար 5 ղրշ., 100 ոսկիէն մինչեւ 500 ոսկիի համար՝ 10 ղշ., և 500 ոսկիէն աւելիի համար՝ 20 ղրշ.։

(Շարունակելի)

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ Գրատան Նոր հրատարակութիւնք Կարդալ Դ. Երես

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն հեռագրական գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ՇԱՏ ԿԱՐԵՒՈՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 8 յունիս. — Թօքիոյէն հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ 200,000 Ճափոնցիք պիտի կրնան քալել Բորթ Արթուրի վրայ այս շաբթուս վերջը։

ԲԱՐԻԶ. — Ռուս իշխանութիւնք հրացանի կը բռնեն այն Չինացիները որոնք կ'ուզեն Բորթ Արթուրէն մեկնիլ։

—Ամէն օր առաջապահներու և վերջապահներու կռիւներ տեղի կ'ունենան Լիաօեանկի և Բորթ Արթուրի մօտերը։ Լուրերը կ'ըսեն թէ այս ընդհարումներուն մէջ մերթ Ռուսերը և մերթ Ճափոնցիք կը յաղթեն։

ԼՈՆՏՈՆ. — Չիֆուէն կը ծանուցանեն թէ Ռուսք կատաղի ընդդիմութենէ մը ետք Բորթ Արթուր քաշուելով մէկտեղ կը քանդեն հեռագրաթելերը, կը հրդեհեն տուները և Քուանթունկ Թերակղզին աւերակ կը դարձնեն։

Բորթ Արթուր ծովի կողմէն պաշարուած ըլլալով չինացի ծովահէններու նաւեր կը պտտին Թերակղզիին ջուրերուն մէջ։

—Զրոյց կը շրջի թէ ճափոնական Սիբէրիմա զրահաւորը ական մը զարնուելով օդը ելեր է Բիշէլի ծոցին մէջ. 740 հոգի խղդուեր են։

(Այս լուրը ո՛չ Թօքիօ հաստատեց և ո՛չ ալ Բեթերսպուրկէ ո և է պաշտօնական հեռագիր։ Ծ. ԽՄԲ.)

ԲԱՐԻԶ. — Սէօլէ կը ծանուցուի թէ ճափոնական մարտանաւեր և փոխադրանաւեր յուլիս 3էն սկսեալ զօրք ցամաք կը հանեն Թաքուշանէ 30 քիլոմէթր հարաւ-արեւմուտք, Ջէնկ-Թուի-Յէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ստանտըրտ՝ Նիւզ կ'ըսէ թէ, Լիաօեանկի հարաւ-արեւելեան ամրոցները բռնած են ռուսական երկու զօրաբաժիններ։ Պահեստի երրորդ զօրաբաժին մըն ալ կայ Քիանչէ։ Զօր. Լինէվիչ հրաման տուաւ Քօրէայի հիւսիսակողմէն մեկնելով յարձակիլ Քուրոքիի ճափոնական բանակին կողին վրայ։ Զօր. Քուրոբաթքին ալ իր կողմէն, պիտի յարձակի այդ բանակին կեդրոնին։

ԲԱՐԻԶ. — Մաթէնէ կը հեռագրեն թէ Քուրոբաթքին միջոցներ ձեռք կ'առնէ յարձակողականի սկսելու համար աւելի ընդարձակ սահմանի վրայ։

Բեթերսպուրկէ կը հեռագրեն թէ մեծ ջանքեր կ'ըլլան Ծ. Արեւելք նոր զօրք ղրկելու համար։ Ճամբաներու բարելաւութեան մասին ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ, այժմ անդրսիպերիական երկաթուղին օրը 6 գումարտակ կրնայ փոխադրել։

—Ճափոնցիք կը քանդեն Բորթ Արթուրէ մինչեւ քանի մը մղոն հեռուն իսկ ռուսերուն դրած ականները։ Օդապարիկի կայանը Զին-Զաօ փոխադրուեցաւ ծովի ճամբով։

—Զօր. Սթէօսէլ դուրս ելաւ Բորթ Արթուրէն և հետ մղեց Ճափոնցիները ծանր կորուստներ պատճառելով անոնց։ Զօր. Զիլինսքի կը տեղեկացնէ թէ Ճափոնցիք դարձեալ ռմբակոծեցին Բորթ Արթուրը Բշ. գիշեր և հետ մղուեցան։ Ռուս Նաւատորմը դուրս ելլելով նաւահանգիստէն, վնասեց ճափոնական երկու յածանաւեր։

(Այս լուրը ստուգութեան կը կարօտի։ Ռուսք կղզիացած են Բորթ Արթուրի մէջ. ինչպէս կրնան լուր հասցնել Բարիզ։ Նախ Ճափոնցիք պէտք է տան այս տեղեկութիւնները։ Երէկ ալ կային ասոնք սակայն նոյն գործակալութիւնն է որ կը կրկնէ այսօր, առանց ստոյգ հաստատութեան։)

Կարդալ Դ. Երես Տ. Բաբգէն Վրդ.ի ՔԱՐՈԶՆԵՐուն ազդը

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ
26/8 Մայիս 1904

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ	
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	91.23
Ամենէն բարձր գինը	91.27
» վար գինը	91.27
ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ	
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	$120.87^1/_2$
Երէկուան բարձր գինը	121.—
» վար »	120.75
Ռուսական	91.20
Ճափոնական	75.25
Քարափ	510.
Քրէտի Ֆօնսիէ էմիսիէն Ա.	277.50
» » » Բ	267.
Պանք Նաս. Կրէտ.	433.46
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	$6.12^1/_2$
Ռէժիի պարտաթուղթ Ֆրանք	361.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ. Ա.Ո.	11.92
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	$4.52^1/_2$
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	ղշ. փր.
Մէճիտիյէ արծաթ	108.10
Անգլիական ոսկի	110.—
Ֆրանսական ոսկի	87.22
Քրիմիզ	51.04
Նոր մէթալիք	103.30
Բօլ	90.15
Ռուպլի Թղթադրամ	8.63
Լոնտոն 3 ամիս	$110.37^1/_2$
Բարիզ »	22.67

Կարդալ Դ. Երես «Իւնիօն» Ապահովագրական Ընկերութեան ազդը

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ,,Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ 33

ԴԱՆԲԼ ՓՈՂՈՑԻՆ ՈՃԻՐԸ

Թարգմանեց
ԺԻՐԱՅՐ ՇԻՐԱԿԱՑԻ

ԺԸ.

ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

—Այն ատեն վաղուընէ կը տեսնուինք Բէնչարներու հետ ըսաւ Սուֆլար։

—Միւս գո՞րծը, հարցուց Վօլար։

—Հիմա պիտի ներկայանայ։

—Ի՞նչ կ'ըսես։

—Ճշմարտութիւնը, վասն զի խընդիրը մէկու մը վրայ է որուն հանդիպեցայ, որ անպատճառ բուն Պամիերայի գարեջուր խմել կ'ուզէ, և որուն ժամադրութիւն տուի հոս, տեսնելով որ վրան գլուխը ոսկիով և ադամանդով լեցուն է, որոնցմէ շլացած եմ տակաւին։

—Զար սատանայ, ըսաւ Սուֆլար, այս տեղը մեծ վստահութիւն պիտի ներշնչէ իրեն։

—Իրեն ըսի որ շատ պարզ բան էր ասիկա։

—Ջանանք անուշութեամբ կողոպտել զինքը։ Միշտ ժամանակ ունինք ծայրայեղ միջոցի դիմելու, եթէ ինք այնպէս ուզէ։

Սուֆլար կանչեց Պիսօնը և խաղի թուղթ ուզեց։ Պիսօն այնպիսի թուղթեր բերաւ որոնք իւղոտ էին, և իրարու փակած և այլ եւս դժուար էր անոնց գոյնը որոշել։

—Աւելի մաքուրը չունի՞ս, հարցուց Սուֆլար։

Պիսօն անոր երեսը նայեցաւ այնպիսի զարմանքով մը որ կեղծ չէր։ Յետոյ, իբրեւ պատասխան, ուսերը թոթուելով, հեռացաւ։

—Կ'երեւայ թէ ամէնէն նորը աս է, ըսաւ Ֆիֆի։

—Վերջապէս, պատասխանեց Սուֆլար, ասով գոհանալու է։

Յետոյ աւելցուց.—Եթէ մարդուկը չուզէ անուշութեամբ յանձնել մեզ իր ադամանդները, ճագարի մը պէս կը մերկացնեմ զայն։

Երկու ժամէ ի վեր, գողերը միշտ կը խմէին, կը խնդային, կ'երգէին կամ կը վիճէին։ Միայն Միքօ խմած էր շարունակ։ Արմուկը սեղանին կրթնցուցած, դէմքը տխուր, ճակատը կծկուած, խօսք մը չէր ըներ և ակռաները կը կափկափէին ամէն անգամ որ գաւաթը բերանը տանէր։ Էօժէնի Ալիէդ շատ լաւ կը հասկնար զայն չարչարող վիշտը, բայց անողորմ հաճոյք մը կ'զգար տաք երկաթին անոր վէրքին մէջ դարձնելով և Սուֆլարի ուղղելով սիրոյ արտայայտութիւններ։ Վերջապէս, ուզելով մինչեւ ծայրը մղել զայն և ճաթեցնել, պոռաց ամենալիրբ ժպիտով մը.—Բայց ի՞նչ ունիս Միքօ, չես խօսիր։ Կարծես թէ մեզի հետ քէն ըրած ես։ Արդեօք մէկը յարգանքի պակասութի՞ւն ունեցաւ քեզ դէմ։

Միքօ բոցավառ ակնարկ մը ձգեց իր նախկին տիրուհիին վրայ։ Շրթները տժգունեցան և շարժեցան ջղաձգաբար և պահ մը կարծես ամփոփուեցաւ, իբր որսին վրայ յարձակելու պատրաստուող վագրի մը պէս։ Բայց կամքի հզօր ճիգով մը յաջողեցաւ զսպել իր բարկութիւնը, և առերեւոյթ հանդարտութեամբ մը պատասխանեց.— Ո՛չ, մէկուն դէմ վշտացած չեմ։

Գեղանին Ալիէդ քահ քահ խնդաց։

—Օ՛ն անդր, ըսաւ, մի՛ փորձեր խաբել մեզ, սրտիդ մէջ կատաղութիւն կայ, նախանձը կը կրծէ քեզ և կը փափաքիս ոտքիդ տակ փշրել զիս։ Բայց այդ ես չեմ համարձակիր։

Միքօ ոտք ելաւ։ Կապարի գոյն առած էր։—Ալիէդ, մռմռաց, լռէ՛, օ՛հ, լռէ՛։

—Կրնաս խօսիլ, Ալիէդ, ըսաւ այն ատեն Սուֆլար, և եթէ Միքօ գոհ չէ, ես հոս կեցած եմ և կը պատասխանեմ։

Պահ մը վարանելէ ետքը, Միքօ տեղը նստաւ։ Էօժէնի Ալիէդ շարունակեց իր լիրբ ու գրգռիչ ժպիտովը, և Միքօն ցոյց տալով.

— Երբեք, օ՛հ, ո՛չ, երբեք տեսած չէք ասկէ աւելի նախանձոտ մէկը։

Միքօ չէր շարժեր, բայց քրտինքը կը փայլէր ճակտին վրայ։ Անըմբռնելի սարսուռներ կը ցնցէին իր դէմքին բոլոր ջիղերը։

— Պէտք է որ պատմեմ ձեզ, շատ զուարճալի է, շարունակեց գեղանին Ալիէդ իր անողոք ժպիտով։ Ուրեմն, իմ տխմար մարդս միշտ կը վախնար ինձմէ և գլուխը կը ճաթեցնէր անդադար՝ արկածի մը դէմ ինքզինք ապահովելու նպատակաւ։ Արդ, աւասիկ թէ ի՛նչ չարաճճի գաղափար մը յղացած էր իմ հաւատարմութեանս վրայ ապահով ըլլալու համար։ Ամէն անգամ որ դուրս կ'ելնէր, նախ երդում ընել կուտար ինծի որ դուրս պիտի չելնէի։ Ետքը, երբ խօսք կուտայի, զոր բռնելու տխմարութիւնը պիտի ունենայի եթէ անով գոհ ըլլար, կօշիկներս կ'առնէր և իւրաքանչիւրին ներբանին վրայ Մ. գիրը կը գծէր կաւիճով։ Այսպէս իր թիւը վրան նշանակելէ ետքը, Պէրրիի ոչխարի մը պէս, կ'առնէր կը քալէր բոլորովին ապահոված, չհասկնալով, ապո՛ւշը, թէ շատ դիւրին էր ինծի դուրս ելնել իր մեկնումէն յետոյ և վերադարձին նորէն գծել Մ. գիրը, ինչ որ ամէն անգամ ըրի խղճմտօրէն, առանց երբեք իր կասկածը հրաւիրելու։

Ամէնքն ալ սկսան խնդալ անոր միամտութեան վրայ և Սուֆլար Միքօյի կատաղութիւնը ծայրայեղ աստիճանին հասցուց պոռալով.—Սա խե՛ղճ Միքօն։ Սիրոյ մէջ բախտ չունի։

—Օ՛ն անդր, Սուֆլար։ Մարդուկ մըն է ան։

Միքօ ցատկեց ելաւ։ Դէմքը կասկարմիր կտրած էր, աչքը արիւնալից, շրթները ճերմկած։ Այս վիճակին մէջ Միքօ այնքան զարհուրելի էր որ յանկարծ խորին լռութիւն մը տիրեց և Սուֆլար, այս միջոցին մոռնալով արհամարհանքը զոր միշտ ցոյց կուտար անոր սպառնալիքներուն համար, ինք ալ ոտք ելաւ ու սպասեց, ակնարկը թշնամիին վրայ սեւեռած։ Միքօ դանակով մը զինուած էր։ Պահ մը անշարժ կեցաւ, իր բոցավառ ակնարկը Սուֆլարէն Էօժէնի Ալիէդի վրայ դարձնելով, և անշուշտ հարցնելով ինքզինքին թէ երկուքէն որո՞ւ վրայ պիտի յագեցնէր վրէժխնդրութեան իր ծարաւը, սպաննելուն վրայ վստահ, վասնզի որոշած էր կեանքը զոհել իր ատելութեան։

(Շարունակելի)

"ՄԱՆԶՈՒՄԷ"Ի ԹԵՐԹՕՆԸ 87

Երկու Որորոցները

ՎԷՊ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ-ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ

Հեղինակ ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐ — Թարգմանիչ ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՔԷՇԵԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՊԻՏԱԿԸ

5.

Առտո՛ւ էր...։

Արեւուն հրաբորբոք ճառագայթները իրենց ոսկեղէն խուրձերը կը կախէին անամպ կապոյտին մէջ, ու ամբողջ քաղաքը կ'ողողէին չքնաղ պայծառութեամբ մը։

Թռչունները, անխո՛նջ երգիչներ, իրենց օդաչու ճախրանքովը կ'ոգեւորէին երկնակամարը, ու անոնց դայլայլը կը լսուէր ծառախիտ ճամբաներու տերեւակոյտին մէջէն։

Ոգեւորութիւնը կը տիրէր ամէն կողմ։ Աշխատութեան տենդը տարածուած էր ամէնէն յետին խորշն անգամ, և կեանքի պայքարը իր բովանդակ ուժգնութեամբ չարժում կու տար գործի մարդոց բազուկներուն, մուրճերու, աղօթներու, քերիչներու, խարտոցներու ահագին թոհուբոհ մը յառաջ բերելով ամենուրեք։ Բարիզ, լուսոյ այդ չնաշխարհիկ ոստանը, անսահման փեթակի մը եռուզեռովը կը խայտար հիմակ, և անթիւ անցորդներու խուլ ոտնաձայնը, կառքերու խլացուցիչ դղրդիւնին միացած, անպատմելի իրարանցում մը կը գոյացնէր փողոցներուն մէջ։

Առջի գիշերուան փոթորիկէն հետք մը իսկ չէր մնացած։

Գետափին վրայ շրջագայողներ զուարթ խօսակցութիւններ կը փոխանակէին, առանց իսկ մտաբերելու թէ զարհուրելի եղեռնագործութեան մը փորձը եղած էր հոն կէս գիշերուան մօտ։ Ջուրը իր կապոյտ ալեակները կը թաւալէր ծուփ ծուփ, և լոյսի զանակներ անհամար հրախաղութիւններ կ'ընէին անոնց վճիտ հայելացումին մէջ։ Լիլ փողոցն ալ նոյն հանդարտութեան մէջ կը ծփար։ Անցորդները աշխոյժ քալուածքներով իրենց գործին կ'երթային, և ոչ ոք միտքէն կ'անցունէր թէ մարդասպանի մը դաշոյնէն անչնչացած դիակ մը կը հանգչէր հոն Պլանշառի բնակած տան մէջ։

Լէօնդին ամբողջ գիշերը անքուն անցուց դառն արցունքներ թափելով չարունակ։

Թշուառ աղջիկը կը կարծէր թէ իր նշանածը բանտարկած էին խժդուժ մարդասպանի մը պէս, և թիապարտի շղթաները կը չաչէին հիմակ իր մարմինին շուրջը։ Աշխարհ մութ կ'երեւար աչքին։ Սեւ խորհրդածութիւններ շրջան կ'ընէին չարունակ իր տենդագրգիռ ուղեղին մէջ, և իր տագնապայոյզ կեանքը բաղդատելով ուրիշներու կեանքին հետ, կը խորհէր թէ իրենք կը պատկանէին զուցէ մարդոց այն դասակարգին, որ, ճակատագրականօրէն տառապելու և չարչարուելու նախասահմանուած, ուրիշներու յաւիտենական երջանկութիւնը դիտելու մէջ միայն պէտք է սահմանափակէ իր հոգին վայելքը։

Երբ լոյսը բոլորովին ողողեց իրենց սենեակը, Լէօնդին ելաւ տեղէն և սկսաւ սենեակներու մաքրութեան և յարդարման։ Բայց այս աշխատութիւնն ալ չի կրցաւ ցրուել մահաշունչ մտածումներու բուռն հոսանքը որ միտքը կը խուժէր։

Ժամը ութնին մօտ ծերունի կոյրն ալ արթնցաւ։

Մանկամարդ աղջիկը հագուեցուց զայն ամէն օրուան պէս, ու յետոյ վար իջաւ նախաճաշի համար կաթ առնելու։

Դռնապանին սենեակը, որուն ապակեպատ դուռը կէս մը բաց թողուած էր, բազմաթիւ կիներ կը կենային ծնրադիր և ձեռնամած, ու աղօթքի խուլ մրմունջ մը կը բարձրանար ամէն կողմէ։ Փայտէ լայնանիստ պատուանդանի մը վրայ, Պապրիսի դագաղը դրուած էր, ծաղիկներու փունջերու տակ կորսուած, և երկու խոշոր կերոններ իրենց աժգոյն բոցը կը տարածէին լուռ դէմքերու վրայ, աւելի եւս չեշտելով տեսարանին տխրութիւնը։

Լէօնդին տերեւի մը պէս սարսռաց, և անմիջապէս կաթը առնելով, վեր ելաւ կրկին։

Սրտին յուզումը չափ ու սահման չունէր, բայց իր մեծ հօրը սիրտը չի վրդովելու համար, նախաճաշի սեղանը պատրաստեց և սպասները դրաւ։

Ծերունին սկսաւ ուտել, բայց քիչ մը վերջը տեսնելով որ Լէօնդինի շրթունքը չէին շարժեր, մտահոգ դէմքով մը,

—Աղջիկ, ինչո՞ւ բան չես ուտեր, ձայնեց։

—Փորս կուշտ է, մեծ հայրիկ, պատասխանեց եղկելի աղջիկը տկար չեշտով մը։

Պլանշառ գլուխը ծռեց, և երկու դգալ եւս խմեց կաթէն։ Ապա գաւաթը ետ քշելով,

—Իմ փորս ալ կուշտ է, ըսաւ, վերցուր սըւռնք։

Ու լխորունկ հառաչանք մը արձակեց։

—Կե՛ր, մեծ հայրիկ, դուն ինծի մի՛ նայիր, ըսաւ Լէօնդին քաղցրութեամբ։

—Վար չերթար կոր, աղջիկս, յաբեց աչագուրկը, պատառները բերնիս մէջ կը մեծնան և քարի պէս սիրտս կը մխուին կոր։

—Բայց եթէ հիւանդանաս, առարկեց Լէօնդին, ի՞նչ կ'ըլլայ այն ատեն իմ վիճակս։

(Շարունակելի)

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԲԵՐԱ, ՍՈՒԹԼԷՐԱՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 4

(ԹՕԳԱՏԼԵԱՆ ՍՐՃԱՐԱՆԻ ԴԻՄԱՑԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՄԷՋ)

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 9ԷՆ 5 (Ը. Ե.)

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՔԱՐՈԶՆԵՐ

Լոյս տեսած է Տ. Բաբգէն Ծ. Վ. Կիւլէսէրեանի ՔԱՐՈԶՆԵՐԸ։ Բովանդակութիւնը բազմակողմանի, հայերէնը մաքուր և սահուն, տպագրութիւնը գեղեցիկ հատոր մը՝ գրեթէ 400 երեսներով։

ՔԱՐՈԶՆԵՐԸ կը ներկայացնէ բեմէն մշակուած այլեւայլ նիւթերու դասաւորութիւն մը, որուն ընթերցումը կը յանձնարարուի ինչպէս բեմի սիրահարներուն, նոյնպէս գրագէտներուն։ Ամէն դասակարգի մատչելի գիրք մըն է Քարոզներու ա՛յս հատորը և առանձին ընթերցանութեան ամէնէն յարմար նիւթ մը։

Ընթերցողներ նոր և չինիչ թելադրութիւններ պիտի գտնեն Քարոզներու մէջ։ Լա՛ւ է որ մանաւանդ Քարոզիչներ, Վարդապետ կամ Քահանայ, ունենան մէյմէկ օրինակ իրենց գիրքերուն մէջ։

ՔԱՐՈԶՆԵՐու գինը չատ չափաւոր է. բոլոր Թուրքիոյ համար 10 դրուշ, այսինքն ԿԷՍ ՄԷՃԻՏ։ Արտասահմանի համար 2.25 ֆրանք։

Դիմել կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Ֆինճանճըլար, Յ. Մատթէոսեան Գրատուն, և Ղալաթիա, Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցի՝ Հեղինակին։

Գաւառներու և Արտասահմանի խնդրանքները կանխիկ վճարումով միայն կը կատարուին։ 3—10

ՀՐԱՆԴ ԳԱՐԱԳԷՕԶԵԱՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԱՆՔԻ ԵՒ ՀՐԴԵՀԻ

Փափաքողները կ'ապահովագրէ զանազան ընկերութեանց, մանաւանդ Անգլիական։

ՆՇԱՆԱԲԱՆ.— Ուղղամտօրէն գործողութիւններ, ճչգրիտ և Լիակատար տեղեկութիւններ, մասնաւոր դիւրութիւններ։

Ամէն օր կէս օրէ վերջ։

ՀԱՍՑԷ։ Պահճէ Գաբու

16, Րասիմ Բաշա խան, 16

4—24 Կ. Պոլիս

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Պոլիս, Զագմագճըլար Եօգուշու թիւ 64

ԸՆԹԱՑՔ ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԵԱՆ

Դպրոցի Գիրք՝ (Մանկապարտէզի համար). Ա. մաս.— ԱՅԲԲԵՆԱՐԱՆ ու պարզ նախադասութիւններ. Այբ-բենի ուսուցման դժուարութիւնը հարթուած է՝ մանկավարժական հասկնալի հրահանգներով, բան մը՝ որ ցարդ գոյութիւն չունէր։ Տղաքը զբօսցնող նո՛ր ու գեղեցիկ պատկերներ՝. տպագրուած ընտիր թղթի վրայ. էջ 32, գին 20 փր. 100ը 25 և 50ը 15 դրշ.։

Բ. ՄԱՍ.— Դիւրահասկնալի ընտիր ընթերցումներ, զարդարուած նեցաւրր-րակաև, գեղեցիկ ու նո՛ր պատկերներով, որուն ընդարձակ յառաջաբանին մէջ որոշ ու մանրամասն բացատրուած է Այբ-բենը սորվեցնելու ամենադիւրին եղանակը. էջ 63. գին 2 դրշ. 100ը՝ 100 և 50ը $62^{1}/_{2}$ դրուշ։

Նոյնը՝ երկու մասը մէկտեղ կազմուած, գին 100 փր. և 100 հատը՝ 125 դրշ. փոխադրման ծախքը գնողին վրայ։

Չորրորդ մասը (Միջին Ա. Տարի) աւելի ընդարձակ ու չահեկան պարունակութեամբ, 29 Լուսատիպ պատկերներ (2 կմախք, 3 աշխարհացոյց) 42 նոր փորագրուած պատկերներ, Գին 5 դրշ։

Արդէն հրատարակուած են՝ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐ (Տարր. Ընթացք) ԴՊՐՈՑԻ ԳԻՐՔԸ.

Նխպտ. տարի պտկեր. էջ 128 Գին 3 դշ.

Ա. » » » 128 » 4 »

Բ. » » » 156 » 4 »

Յանձնարարութիւնները պէտք է ղրկել ուղղակի յօրինողին հասցէով՝ առանց միջնորդի, թէ՛ մեծագոյն զեղչը առնելու և թէ՛ խաբեբայութեանց զոհ չըլլալու համար։

Վ. Յ. Յակոբեան ԱՆԳՂ-ՀԱՅ. բառագիրքը կը գտնուի միմիայն ա'ս գրատունը. գին 85 դրշ. փոստի ծախքով. ինչպէս նաև Ե. Տէմիրճիպաշեանի յօրինած Հայ-Գաղ. բառգիրքը, որ իր վերջը յատուկ անուններու կարեւոր բառգրքուկ մը կը պարունակէ. գին 15 դահ.։ Զեղչ գոհացուցիչ։

Ամէն վճարում Պոլսոյ մէջ եւ կանխիկ է 13—25

ՀԱԼԻՄ ՖՐԱՆՍԸԶ ԹՈՒԹԳԱԼ ՏԷՔՕՍԸ

ԹՕՓՏԱՆ ՎԷ ՊԷՐԷՔԷՆՏԷ ՂԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ ՖԻՅԱԹԼԱ

Մահմուտ Բաշա, Չուհաճը խան

ՍՏԱՄՊՕԼ

15—6

ՌՈՏՈԼ

ՎԱՐԴԱԻՒԻՍ ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ

RHODOL

Ռոտլը ռուսական է. վարդէ և անոր պէս առողջարար նիւթերէ բաղկացած է, և այնքան քաղցրաբոյր է և ախորժելի համ ունի որ տղաք իսկ ուրախութեամբ կը գործածեն։ Վաւերացած է Առողջապահական ժողովին կողմէ և նշանաւոր բժիշկներ կը գործածեն զայն ստամոքսի և աղիքներու խանգարման արգիլեք պնդութեան, արիւնեթութեան և ասոնց նման հիւանդութիւններու դէմ։ Հնարիչ՝ Ռոն Գարամ Ազէպլէր Ճատտէսի, Միւրիւվվէթ դեղարանին տէր Նորկի Աբոստոլիտէս։ Գին 5 դր.։ Կը գտնուի բոլոր մեծ դեղարաններու մէջ։

Գործածութեան եղանակը.— Զափահասներու համար երեկոյին պառկելու ատեն 2 անուշի դգալ, իսկ փոքրերուն համար սուրճի մը դգալ քիչ մը ջուրով խմելու է։ 30—20

ՊԱՆՔ ԴԸ ՍԱԼՈՆԻՔ

Մասնաճիւղ Ղալաթիոյ.— Քամօնտօ խան։

Պոլսոյ Գործակալութիւն.— Գաբըրճը օղլու բասամին դիմաց Աճիր էֆ. Քիւբիւպճեանէ փողոց։

Պոլսոյ Գործակալութիւնը, Ղալաթիոյ մասնաճիւղին նման, կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործառնութիւններ։

Գործակալութիւնը կը կատարէ նաև գանձումներ Թուրքիոյ բոլոր գաւառներուն ինչպէս և Արտասահմանի համար։

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԱՄԵԱՆ

Պոլիս, Էսկի Զապթիէ, Ֆերիգ պէյ խանին տակը, թիւ 58

ԼՕՔՈՒՄ ՇԱՔԱՐ, ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՕՇԱՐԱԿ, ՋՈՒՐ,

ՏՕՔԹ. ԵՈՐՂԻ ԱՆԹՈՆԻԱՏԻ

Վկայեալ

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ԲԺՇԿ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

Հիւանդ կ'ընդունի, ամէն օր, Եւրոպական ժամը առտուան 8էն մինչեւ իրիկուան ժամը 9, Բերա, անգլիական դեսպանատան մօտ, Սէրգիս փողոց թիւ 20 տունը։

Գաղիական և մորթի հիւանդութեանց մասնագէտ է և Վիէննայի մէջ իր երկարամեայ պաշտօնավարութեամբ ստացած է ճարտար փորձառութիւն մը և իրեն դիմողները կը դարմանէ գիտական վերջին պահանջումներով։

Գաղիական և մորթի հիւանդութիւններէ զատ ուրիշ ախտերէ վարակեալները չի դարմաներ։ 75—2

Լ'ՈՒՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻՉՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹԷԷՍԻՍ ԳԸԼԸՆՄԸՇ

Մէրքէզի իտարէսի — Բարիզտէ, Վանտօմ մէյտանընտա 9 նումէրօլը տայիրէի խուսուսիյէրինտէ

ՀԱՐԻԳ ՏԻԻՊԷՍԻ — Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 120,000,000 ֆր. 1902նին մազպուզաթը 24,000,000 » Խօտէնէն վիյան 274,000,000 » Սիկուրթալը խանէլէրին գըյմէթի $21^{1}/_{2}$ միլեառ

ԷՕՄԻՒՐ ՏԻՒՊԷՍԻ — Սէրմայէ վէ իհթիեաթ 161,000,000 ֆր. 1902 մազպուզաթը 12,000,000 » Խօտէնէն վիյան 129,000,000 » Սիկուրթալը էօմիւր 272,000,000 »

1828 L'UNION DE PARIS

ՊՈՒ ՇԻՐՔԷԹ կաւէթ միւսաիտ չէրաիթ իլէ Թիւրքիատա սիկուրթա գայտ իտէր ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիւպէսի տախի միւխթէլիֆ սուրէթաէ վէ խուսուսի էհվէն ֆիյաթլարլա էօմիւր սիկուրթա իտէր։

ՇԻՐՔԷԹԻՆ ՊԱՆՔԱՍԸ՝ «Օսմանլը Պանքասը» տըր. Թիւրքիա վէ մէմալիքը Շարգիյէ իչիւն միւտիրիյէթը ումումիյէ = Սթամպօլտա, Սուլթան Համամընտա, Քաթըրճը Օղլու Բասամը

Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՕՆ ՔԱՑՍԷՐԼԵԱՆ

Միւտիր մուավինի — ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

Ղալաթատա այրուճա պիր Շիւպէսի օլտուղը կիպի՝ մէմալիքը Մահրուսէնին հէր թարաֆընտա տախի խուսուսի աժանլարը վար տըր։

ԳՐԻԳՈՐ Գ. ԱԴԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՍՏԱԲԱՆ

Պոլիս, Պահճէ-Գաբու, Քեօբրիւլի խան Ն. 25

Պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ իր մեծարգոյ վարպետին՝ հանրածանօթ փաստաբան Ազն. Վռամշապուհ Մանուկեան էֆէնտիի՝ գրասենեակը 15 տարւոյ երկարամեայ պաշտօնավարութենէն վերջ այս անգամ իր վկայականն ստանալով, յիշեալ սենեակը թողած և Պոլիս Պահճէգաբու վերոյիշեալ խանին մէջ փաստաբանական գրասենեակ մը հաստատած է, կ'ստանձնէ քաղաքային, առեւտրական, պատժական և Շէրիի ամէն կարգի դատեր, կը խմբագրէ բրօթէսթօ, սէքէսթրօ, քօմբրօմէսօ, վաճառականական և այլ կարգի պայմանագրութիւններ և աղերսագրեր, ինչպէս նաև վաճառականական ընկերութեանց լուծման և կազմութեան վերաբերեալ գործողութիւնք փութով կը կատարուին և խիստ դիւրամատչելի գիներով։

Վճռաբեկ Ատեաններու ներկայացուած ամէն կարգի դատերու հետապնդման մասին գաւառներէ եղած ամէն կարգի յանձնարարութիւնք խիստ չափաւոր վարձքի փոխարէն ամենայն փորձառութեամբ և փութով պիտի կատարուին։

Կը յուսայ թէ Պատ. Հասարակութիւնը պիտի բարեհաճի իր վստահութեամբը պատուել և քաջալերել զինք իր նոր ասպարէզին մէջ։ 12—10

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին Պիր Չէօիւէ դիմաց

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճատիյէ, Տողրամաճը փողոց իր բնակարանը։ Ամէն օր 5—11 դիմել Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Պին-Պիր-Չէչիտին դիմաց։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ՊԷՕՑԻՒՔ ԷԼՊԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՐՔԷՔԵԱՍԸ

Իսթանպօլ, Սուլթան Համամընտա Թօփալեան խանընը քէմիլ 2° գաթընտա

Էլպիսէ մաղազալարը միյանընտա հէման է'ն էսկի վէ էն զիյատէ քէսպի էմնիյէթ իթմիշ օլան վէ 1871 սէնէսինտէ թէէսիս օլունան Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ պէօյիւք էլպիսէ տէբօզիթօսը, էսկի նամ ու ինվանընը վէ մէքեանընը ասլա թէպտիլ իթմէտիքտէն մաատա, սահիպ վէ միւէսսիսի պու տէֆա պիր գաթ տահա ինզիպաթ վէ թէքէմմիւլէ պէզլի ղայրէթ իտէրէք, Թօփալեան խանընը, ումում իքինճի գաթընը քէնտուսինէ հասր վէ մաղազըսընը թէվսիւ էյլէմիչ տիր։

Քէնտի մաղազա միւսթախտէմլէրինտէն պազըլարընըն Սուլթան Համամ ճիվարընտա եազընէն գըւշատ իթմիշ օլտուգլարը էլպիսէ մաղազալարըյլա Գ. Էրմէնեան մաղազալարընըն ասլա վէ գաթան իրթիպաթ, վէ ալագասը եօգ տուր։

Պու ճիհէթթէ տըգգաթ պույրուլմասը րիճա օլունուր։

Էլպիսէ իչթիրա իթմէք պրզու իտէնլէրին էվվէլճէ պիր տէֆա Թօփալեան խանընըն իքինճի գաթընտա Գ. Էրմէնեան մաղազալարընը թէշրիֆ իթմէլի տիրլէր։

1. Օրատա մէվճուտ էլպիսէլէրին սօն մօտա զումաշ վէ պիչիմլէրինի,

2. Գումաշլարըն մէթանէթ վէ զէրաֆէթինի,

3. Ֆիյաթլարըն ղայէթ միւթէտիլ, վէ էլվէրիշլի օլմասընը։

Րէյիւլայն կէօրէն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրին մէզքիւր մաղազալարըմըզտան այրըլմայաճագլարընա գավիյէն էմինիզ։

ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՊԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՏԷ ԱՃԸԳ ՏԸՐ

Տէր եւ Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ

ԴԵՂԱՐԱՆ

ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, 261 Մահմուտ Փաշա Պաշի, աղբիւրին կից 261

Սոյն բազմամեայ դեղարանը, այս անգամ նոր կազմակերպութիւն մը ստացած ըլլալով, Խաչիկ Ֆէսճեանի կողմանէ, քիչ ատենուան մէջ պատիւը ունեցաւ գնահատուիլ յարգոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով այս անգամ պէտքը կը զգայ իրեն ուղղութիւնը և նպատակը ներկայացնել հանրութեան։

ՆՊԱՏԱԿ.— Գոհ ձգել իր յաճախորդները՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշգապահ պատրաստութեամբ, գներու չափաւորութեամբ և արուեստին խղճամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, ապանեխման դրութիւն և պարկեշտութիւն դեղարանին սկզբունք եղած են։

Բանակցած է Եւրոպական տան մը հետ՝ ամէն չաբթու պատուաստի թարմ թիւպեր (աշը գալէմի) բերել տալու։

* * *

Ամէն օր Դեղարան յաճախող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն յիշենք մասնաւորաբար հանրածանօթ ԲԺԻՇԿ ԱԼԼԱՀՎԷՐՏԻ ԷՖ.՝ որ ամէն Գշ. Եշ. և Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իրեն ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանին մասնաւոր դարմանասրահը։

Ատամնաբոյժ Վռամշապուհ էֆ. Թաշճեան եւս ամէն առաւօտ մինչեւ ժամը 5 սոյն Դեղարանը կը գտնուի և ակռայի հիւանդութիւնները կը դարմանէ, պատրաստելով նաև արհեստական նոր ակռաներ։

ԴԵՂԱՐԱՆԸ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ՍՊԱՍ

ՍԱՆԱՔՕՐ

"SANAKOR,,

Brévété S. G. D. G.

«Sanakor» քօրսէն իր հաճարեղ և պարզ շինութեամբ վայելուչ և ճկուն կ'ընէ մէջքը, առանց թոքերը կամ ուրիշ կենսական գործարաններ ճնշելու։ Այս նոր քօրսէն կը լայնցնէ կուրծքը, կ'երկարէ մէջքը, կը ծածկէ որովայնը և կնոջ կուտայ ուղիղ դիրք մը, առանց պէտք ըլլալու որ կապերը պնդուին։ «Sanakor» ծայրայեղ վայելչութեան կը միացնէ անբաղդատելի հանգստութիւնը, ա՛յնքան կատարեալ կերպով որ խանգավառութեամբ ընդունուած է որքան ազնուական տիկիններէ, այնքան փափկակազմ անձերէ որոնք նախապէս կը գործածէին առողջապահական բռուած քօրսէները։ «Sanakor» մենաշնորհ եղած է Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Մ. Նահանգաց, Գերմանիոյ և Պելժիոյ մէջ։

Կեդրոնատեղի

Հռչակաւոր ԲԱՌԷ վաճառատունը

48—5 Բերա թիւ 262

ԶԱՐԴԱՐԱՆՔ ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐՈՒ

ՏԻԿԻՆ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար Եօգուշ, Մեծ Նոր խանի մէջ, վարի յարկ, թիւ 47

ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՒՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարումներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մետաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կըլանդ, քօղք, ձեռնոց, մնտուկ, արծաթապատ ափսէ և մկրտութեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը, տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու ազնուութիւնը, և չատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն դժուարահաճն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճչդապահութեամբ։

ՄԻ' ԽԱԲՈՒԻՔ ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ ՉՈՒՆԻ

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՓԱՐԻԶ 1900

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ-ՔԱՐՄԷԼ ԸՆԿ.

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՆԵՐ ԵՒ ՔՕՆԵԱՔՆԵՐ

ՌԻՇՕՆ-ԼԸ-ՍԻՕՆԻ (Պաղեստին) մեծ մառաններէն

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ։ — ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԵՒ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Ղալաթիոյ Քարաքէօյ, Սիթէ Ֆրանսէզ, թիւ 145—147

Բարիզի բժշկ. կաճառին բրօֆէսէօր Ժ. ԲՈՒՇԷԻ Պոլսոյ գիտական կաճառէն Բրօֆ. ԿԱՅՕՆԻ Համպուրկի քաղաքապետութեան քիմիագէտ Ս. Է. ՆՕՐԻ և այլ նշանաւոր գիտուններու վկայութեամբ,

ՄԵՐ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ԵՆ

ԲՆԱԿԱՆ, ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՂ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ

SOCIÉTÉ CARMEL ORIENTAL CONSTANTINOPLE

ՎԱՃԱՌԱՆԻՇ